

OUR
LIFE

НАШЕ
ЖИТТЯ

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St. Philadelphia, Pa. 19141

Петро Холодний, ст.:

Процесія у Львові, олія

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Лютий ч. 2. February 1969

НАШЕ ЖИТТЯ

P. XXVI. ЛЮТИЙ Ч. 2

Видає Союз Українок Америки
раз у місяць за виїнятком серпня
Редагує Колегія — Лідія Бурачинська,
Рута Галібей, д-р Ізаталія Ішук, Олена
Лотоцька, Ірина Пеленська, Марта
Тарнавська, Наталя Чапленко.

Листування й передплату висилати
на адресу:

4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Річна передплата в США і Канаді
від січня 1963 ..... \$5.00
Піврічна передплата \$2.75
Річна передплата в Англії 1¼ ф. ст.
Річна передплата в Австралії 4 а. д.
Річна передплата у Франції 15 н. фр.
Річна передплата в Німеччині 12 н. м.
Річна передплата в Бельгії 150 б. фр.
В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
Поодинокое число 50 центів

Зміст:

Ліна Костенко: Кобзарю!
У наше 25-ліття
О. Климишин: Наші виховні завдання
М. Знаєнко: Ліна Костенко
Д. Ярославська: Вогненос
Теща: По той бік мішаного подружжя
Успіхи молоді
О. Дучимінська: Де палає невгасне
полум'я
МЗО: Сварки між дітьми
Роксоляна: Страх у дітей
П. Чижик: Фізичні вправи
Т. Крижанівська: На закінченні
м'ясиць
Вишиваймо: Настільні сервети
В. Мельник: Щаслива знахідка
О. Бойко: В зимі теж гарно
О. Литвин: Лисичка Бринька
Г. Чернобицька: Оксана співає
З. П.: Дбайлива дівчинка
Х. Пекарчук: Волячим шляхом
Many Differences
R. Polche: Women of Conscience

На обгортці:

Світлина картини Петра Холодного
Старшого п. н. „Процесія у Львові“,
взята з журналу „Нотатки з мистецтва“
ч. 1, 1963 р. Картина постала
в 1925 р.

OUR LIFE

VOL. XXVI. FEBRUARY No. 2

Edited by Editorial Board
Monthly publication except August,
of the Ukrainian National Women's

League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-7304

Subscription in the United States
of America \$5.00 per year, half year
\$2.50. Subscription in Canada \$5.00
per year, half year \$2.75. Subscrip-
tion in England 1½ pound sterling
per year. Subscription in Australia
4 Austr. dollars per year. Subscrip-
tion in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July
8, 1944, at the Post Office at Phila-
delphia, Penna. under the Act of
March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА
„НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
245 Wigman Rd.
Bilborough Estate
Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
49 Linden Gardens
Notting Hill Gate
London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
16a Prospect St.
Glenroy, W9, Victoria
Australia

ФРАНЦІЯ:

Daria Melnykovich
c/o No. 7 887 93 de Paris
26. rue de Torcy
Paris 18-e
France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
Hus der Begegnung
8 Muenchen 27
Rouchstr. 22

On the Front Page:

P. Kholodny: Religious Procession,
oil

На терені США

1. лютого — Вишивані Вечерниці —
Окр. Рада США в Нью Йорку
2. лютого — Вечір Жіночого Пера —
Окр Рада США в Ньюарку
16. лютого — Зустріч із професіона-
лістками — Окр. Рада США у
Філадельфії
23. лютого — Нарада Культ.-Осв. Ко-
місії США в Ньюарку
23. лютого — Окружний З'їзд — Окр.
Рада США у Філадельфії
8. березня — Зустріч вих. референ-
ток Гол. Управи з вих. рефе-
рентками в Шикаго
16. березня — Окр. З'їзд — Окр. Рада
США в Нью Йорку
22. березня — Ювілей СФУЖО —
Ювілейний Комітет у Філадель-
фії

НА ФОНД НАГЛОЇ ПОТРЕБИ

При кожній Окружній Раді існує
Фонд Наглої Потреби, що дає ініція-
тиву до збірки у випадках родинного
нешастя чи іншої трудної ситуації на
місці. В останньому часі зайла така
потреба:

Ньюарк, Н. Дж.

Збірка на освіту дітей бл. п. Богда-
на Шараневича, що її зложили прия-
телі, знайомі й краєни Покійного, да-
ла у висліді 400 дол. Збіркою зайня-
лись пп. Ольга Гнатик і Н. Бігун, чле-
ни Комісії Сусп. Опіки 28 Відділу
США. На цю суму зложилися по-
жертви:

52 дол. пп. Р. Н. Мандрусяки; 50
дол. пп. Я. Л. Ткачі; 30 дол. пп. Ю. Л.
Коленські; по 25 дол. пп. В. С. Гна-
тові, В. Н. Качмарі; по 20 дол. пп. д-р
Я. Д. Миндюки, О. І. Голинські; по
10 дол. пп. Т. М. Дурбаки, д-р В. Кі-
наль, С. Гук, Т. Станько, Т. Богдан-
ська, М. Н. Возняки.

По 5 дол. пп. О. Муссаковська, М.
Гармагій, М. Турко, Я. Гусар, С. Ка-
рапінка, Е. Плєскачевська, Ю. Осад-
ца, П. Мельник, Ю. О. Кігічаки, Н. Н.,
Ю. А. Баранюки, Д. Н. Тихі, А. Назар-
рук, М. Герус, О. Тарнавська, Л. Са-
войка, К. Бук, М. Тим'як, М. Пінков-
ський, В. Кліш, д-р Шегедин, С. Андрушків,
Т. Чіх, М. Грам'як, Л. І. Ту-
рянські, С. Луків, Н. Бігун, М. Шлиш-
кевич.

Менше як 5 дол. пожертвували: пп.
Б. Л. Гуралечки, З. Воробець, І. Кін-
драчук, Ю. Тришневська, Б. Бемко,
О. Падковська, Д. Стасюк, Ф. Доро-
шенко, А. Беднарська, О. Духнич,
Леськів, Т. Гординська.

Щира подяка збірщицям і жертво-
давцям!

Ліна Костенко

Кобзареві

Кобзарю!
Знов я до тебе приходжу,
бо ти для мене — совість і закон.

Прости, що я дрібницями тривожу
твій вічний, твій глибокий сон.
А може це і зовсім не дрібниця.
Ти ж бачиш сам, які складні часи:
Великі струси. Перелом традицій.
Переомислення краси.
І вічний рух — у всесвіті, у світі.
Лише могила з місяця — ані руш . . .

О скільки стало в нашому столітті
скалічених і безнадійних душ!
Ну, що ж не дивно, покрутився глобус
в диму, в пожежах, у кривавій млі.
Захворів дехто на морську хворобу,
хитається по палубі землі.
Розхитаний, спустошений і кволий,
біда, якщо в мистецтво забреде,
шукає форм, не бачених ніколи.
Шукає форм, нечуваних ніде.
І тут же — просто шукачі прокорму,
і шахраї, і скептиків юрма —
шукають найсучаснішої форми
для того змісту — що в душі нема.

Возрадуйтеся, прадиди печерні,
ось пролунав новітній благовіст!
В абстракції, в модерні,
в істерії,
конає в корчмах витончений зміст.
І сам на себе поглядає збоку —
Чи є в його агонії краса . . .

Кобзарю мій!
Поете мій високий!
А як же ти поезії писав?
— Я не писав.
Я плакав і сміявся.
Благословив, співав і проклинав.
Сказати правду — мало турбувався,
як я при цьому збоку виглядав.

Наше двадцять'ятліття

У ювілейному числі Нашого Життя, що появилось у січні ц. р., ми віддали належну увагу цій події. Про наш 25-літній шлях висловились голова СУА п-ні Стефанія Пушкар, Редакційну Колегію ми представили в дружніх шаржах, а про думку наших читачів постаралось наше опитування. Здавалось би, що доволі присвячено цьому уваги!

Та виходить, що того не вистачає. З кількох сторін наспіло побажання, а то й конкретна пропозиція — влаштування ювілею. Мовляв, стільки тепер ювілеїв влаштовується, то чому його не відсвяткувати нашому журналові? Адже чверть століття — це не жарт! Немає багато журналів, що могли б це тепер відзначити!

Може воно й правда. Але такими ювілейними святами ми відзначили вже наше 15- і 20-ліття. Це безумовно допомогло нам і підтримало у нашій праці. Це ж дуже корисно усвідомити собі й загалові на певному етапі пройдений шлях.

Та святкування ювілею тепер заступили до певної міри привіти, що наспіли від багатьох Окружних Рад і Відділів СУА. Це було наявним доказом їх признання і доброї волі. За це ми щиро вдячні цим нашим клітинам, що виявили таке сердечне відношення до нашого журналу.

Але ми спробували й іншого. А саме — опитування різних читачів, прихильників, членок та й цілком посторонніх осіб. Щоб почути та подати в журналі їх справжню, непідробну думку про нього та можливі їх побажання.

І з цим пошастило! Бо несподівано скоро посипались листи — з привітаннями, побажаннями, критикою. Так багато думок і не менше вимог могло б ошелешити. Але на те створено рубрику „Що скажете про нас?“, де можна буде прочитати все, що від нас хочуть, чого бажать і що нам закидають.

І ось уже в другому числі друкуються ці листи. Багато їх ще чекає своєї черги, а може деякі ще пишуться. Сердечно запрошуємо читачів до написання дальших. У рубриці „Що скажете про нас?“ знайде своє місце кожна нова думка, що буде справжнім, нехай і критичним, відгуком на наш журнал.

Ось у чому проявився цей ювілей. Найбільше признання — це живий зв'язок із читачами. А він струмує й проявляється все в новій формі. Слідкуйте за рубрикою „Що скажете про нас?“. Ці думки й бажання візьмемо до уваги у нашій дальшій праці.

З Головної Управи СУА

Наші виховні завдання

П-ні Олена Климишин
Mrs. Olena Klymyshyn, UNWLA
Education Chairman

Згідно з ухвалами XV Конвенції СУА на перше місце у виховній праці висувається справа дошкільного виховання — справа Світличок. Взявши до уваги домовлення зі Шкільною Радою УККА у 1965 р. СУА зобов'язався організувати, вести і відповідати за один відтинку української виховної системи.

Сучасне виховання як і наука кладуть велику вагу на дошкільне виховання, доказуючи, що особовість людини формується між третім а шостим роком життя. Завдання наші ясні. Доложимо усіх старань, та час міжконвенційної праці присвятимо заснуванню нових Світличок, та посилім працю у вже існуючих.

Вимогою дня є виховання повновартісної людини, що починається з першим днем її життя. Дитяча Світличка це перша школа, в якій дитина зустрічає таких самих як вона, та для яких у будучому, як повновартісний громадянин має жити. Життя не терпить порожнечі. Як СУА не вповнить взятих на себе зобов'язань — то ту працю муситиме виконати хтось інший. Праці, обов'язку можна зречтисся, та за виховання української людини все буде відповідати українська мати!

Ухвали Виховної Комісії XV. Конвенції СУА

Найважливішим завданням виховної дії СУА є виховання жінки-матері й українки, свідомої своїх

завдань у збереженні української ідентичності в діаспорі.

Ціллю виховання є — виховати українця, народженого поза межами України для України, як також доброго громадянина Америки.

1. Працю над матір'ю слід проводити:

а) Влаштуванням семінарів, доповідей і порадні для матерів. Читанням підібраної літератури треба усвідомити українську матір у вартості української культури. Успівпраці з культ. освітньою референтурою зладити список видань, що дав би їй об'єктивний образ сучасної України.

б) Запізнати матір із найновішими досягненнями науки, психології і педагогії, щоб ними користуватись у вихованні своїх дітей.

в) Співпрацюючи з матір'ю у вихованні молоді — дбати про влаштування товариських і градаційних зустрічей, організувати клуби та перекладати різні курси, співпрацюючи в тому тісно з молодечими організаціями, щоб протидіяти мішаним подружжям.

2. Працю над дітворою проводити:

а) Згідно з ухвалами XIV Конвенції скріпити акцію заснування Дитячих Світличок і присвятити більше уваги існуючим, беручи до уваги молодечі Відділи.

б) В цілі організування Світличок у модерному розумінні слід створити при Окр. Радах Фонди Дошкільля в цілі фінансової підтримки Світличок у їх початковій стадії.

в) У Відділах, де членки живуть у розпорошенні, звернути особливу увагу на організування систематичних недільних зустрічей — по можності під проводом вишколеної сили, з метою закріпити дружбу між дітьми від наймолодших літ.

НАУКОВО-ІСТОРИЧНИЙ ФОНД

ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ при Союзі Українок Америки проголошує з початком 1969 р.:

1. Літературний Конкурс на історичну повість або оповідання

Тему до цього твору кожна зачерпнути з якогонебудь відтинку нашої історії з позитивним державницьким наслідженням.

Літературне Жюрі, провівши оцінку надісланих рукописів признає одну нагороду у сумі 400 дол. Реченець Конкурсу: 31. грудня 1969 р.

г) Перекладати курси працівниць дошкільля для фахового вишколу дошкільних учительок.

г) Щоб дати дитині відповідну літературу — співпрацювати в продажі книжок з ОПДЛ. Коли можливо — використати також англомовні посібники.

3. Допомогати референтурі зв'язків в акціях американських жіночих організацій, для оздоровлення програм фільмів і телевізії у поборюванні порнографії і наркотиків.

4. Повести кампанію в пресі для викликання більшого зрозуміння для дошкільного виховання — закликаючи як батьків, так і всю громаду до співпраці в цьому ділі.

Олена Климишин, голова Комісії
Емілія Панасюк, Анна Слободян,
Марта Ярош, Оксана Салдит,
Люба Гречна, Марта Білинська,
Олена Пісецька, члени, Ірина
Дурбак, гість, Христя Навроцька,
представниця Пласту.
члени.

Увага! Виховні референтки!

Місяці січень і лютий — це час посиленої виховної праці в нашій організації. Старайтесь влаштувати в тому часі бодай один виховний почин — доповідь на виховні теми, дитячу недільну зустріч або забаву. Обдумайте, чи не можна б заснувати у Вашій місцевості Дитячу Світличку або Дитячий Гурток Книголюбів.

Вих. референтка Гол. Управи

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1969

Ліна Костенко

(Літ. есей, нагороджений на 8. Літ. Конкурсі СФУЖО)

Однією з найбільш обдарованих творчих індивідуальностей сучасної України є поетеса Ліна Костенко. Народилася вона в 1930 році в Ржищеві на Київщині, навчалася в Київському Педагогічному Інституті і закінчила з відзначенням Літературний Інститут ім. Горького в Москві. Дитячі роки — роки глибоких вражень — Ліна Костенко прожила в Києві. Просто і щиро малює вона велич і красу рідних сторін:

Я виростала у садах,
де груші достигали теплі,
і курявою лист пропах,
і соковиті пахли стебла.

Я виростала у полях,
де сонця схід — неначе спалах,
де потривожена рілля
опівдні м'яко парувала.

Я виростала у лісах,
де сосни рожевіли станом,
де важко падала роса
на голубі лісні поляни.

Я виростала на Дніпрі,
де височіють сині кручі,
де на ніч ставлять ятери
рибалки — люд небалакучий...

І барви тих далеких літ —
куди б не ділася тепер я,
що б не писала — як відсвіт,
лежать на білому папері.¹

На білому папері появилися в 1957 році перші друковані твори поетеси, хоча писати почала вона багато раніше. Вже перша збірка „Проміння землі“ захопила читача глибиною змісту та безмежним ліризмом, що нагадував раннього Рильського та Тичину. Вірші першої збірки Ліни Костенко вирізняються культурою поетичної думки, тяжінням до гострого смислового малюнку, що прекрасно поєднується з внутрішніми переживаннями чуття, ширости, та безмежної дівочої розчулености і мрійливости.

¹ Ліна Костенко: „Проміння землі“, Київ, Молодь, 1957, ст. 5.

Так мовчиш, що заслухатись можна,
потонути в м'якій тишині.
І якби не було тривожно,
то чудесно було б мені.

Я не знаю, чи ти вродливий
і чи ти на світі один.
Ти для мене — як справжнє диво,
котре виникло без причин.

Але в серці — пересторога,
і зривається слово „ди“.
Пізно стрілися наші дороги,
е на них уже інші сліди.

Вірю в серце твоє і волю,
віру в правду очей твоїх.
Знаю: ти б не спіткнувся ніколи
об каміння моїх доріг.

Поетичний відгомін схвильованої душі поетеси, якась дивовижна внутрішня сила і віра, які такі характерні творам Лесі Українки, проявляють, наприклад, ось у цій поезії:

Я в людей не проситиму сили,
Я нічого в житті не просила,
як не просять гранітні схили,
щоб у спеку дощі їх зросили.

Я в людей попрошу тільки віри
в кожне слово, почуте від мене,
в кожний погляд очей моїх сірих,
в кожну ласку рук нестудених...

Кінчає Ліна Костенко першу свою збірку певним прощанням із своїми дівочими мріями та вихрами юнацьких літ:

Ще трохи — літ юнацьких
не знайдеш, як вітру в полі.
Дорослою стала зненацька.
Змужнілою стану поволі.

Поволі, поволі, поволі
над серцем здобуду владу —
навчуся не плакати з болю
і в щасті дам собі раду.

Тоді не подумай, друже,
що вже відшуміли зливи,
що серцем я стала байдужа
і словом стала зрадлива.

Ти знаєш — великі ріки,
спокійні, глибокі, холодні —

в собі затаїли навіки
і вир, і каміння підводне.

То хай же літа юнацькі
зникають, як вітер у полі.
Дорослою стала зненацька.
Змужнілою стану поволі.

Друга збірка віршів Костенко „Вітрила“ вийшла в 1958 р.² Тут поетеса вперше всеціло віддає себе літературі, з повним зрозумінням трудного шляху поета, який вона собі вибрала. Вірші обдумані, з підкресленим сюжетом, із новими ритмічно-структурними засобами побудови. Надзвичайної музичної методичности досягає поетеса простими повтореннями, співзвуччям між різними словами:

В Париж прибуває поїзд
зі стації Орлеан,
хлопця, що вмер від ран.

А за труною
іде глибокий старик,
непокритою головою
поник...

Збірка „Вітрила“ включає також ряд віршів, побудованих на фолклорній традиції. Так, у поемі „Дума про три камені“ Ліна Костенко вільно творить у стилістичних формах старинних епічних поем та народніх дум. Чиста лірика та свіжість поетичного образу визначають вірш „Лідія Койдула на чужині“. Койдула, в перекладі „вранішня зірка“, естонська поетеса 19 стол.

Стояла самотня жінка,
На березі моря стояла.
Схилялася в ноги хвиля,
Неначе трава зів'яла.

І плакала жінка: — Еєсті!
Країно моя чудесна!
Не відала я безчестя,
Бо ти споконвіку чесна.

І кажуть, що я вродлива.
Ти знаєш, чому я вродлива?
Бо ти у мене красуня,
Земле моя нещаслива.

² Ліна Костенко: „Вітрила“, Київ, Радянський письменник, 1958.

Що скажете про нас ?

ТУРБОТА ЗА МАЙБУТНЄ

Журнал „Наше Життя“ вже своїм зовнішнім дбайливим оформленням і друкарською грамотністю, робить корисне враження й приносить честь праці СУА. Уже те, що кожне число на першій сторінці обгортки має завжди якусь репродукцію мистецького твору або фотографію особи чи події, показує, як уважно редакторка обдумує кожне число. Кольорова

І кажуть, така я світла,
неначе вранішня зірка...
Еєсті! Над чужиною
тій зірці сходити гірко.

Еєсті моя, Еєсті!
Я руки свої ламаю.
Я руки свої ламаю —
Я крила зламані маю.

Стояла самотня жінка,
На березі моря стояла.
Схиялялася в ноги хвиля,
Неначе трава зів'яла.

Якісь кораблі даленіли,
і крилами птиці шуміли...

Талант та самобутність Ліни Костенко знайшли відразу признание, хоч деякі критики осудили пасивний, песимістичний та суто особистий тон її лірики, який є нібито „позбавлений суспільного наставлення“.³ Коли в 1957 р., після короткої відлиги в літературному житті Советського Союзу, Хрущов „регабілізував“ принцип соціалістичного реалізму,⁴ почалася інтенсивна дискусія в радянській пресі над творами більш ліберальних письменників. Збірка „Вітрила“ була засуджена за „формалізм“ та елементи „західного декадентства“.⁵

(Докінчення буде)

³ Олег Воложеніков, „Літературна Газета“ з 14. червня 1957 р.; Юрій Барабаш, „Літературна Газета“ з 2-го серпня 1957 р.

⁴ Н. Хрущов: „За тесную связь литературы и искусства в жизни народа“, „Коммунист“ ч. 12, 1957, ст. 11-29.

⁵ Віктор Іванисенко, „Літературна Газета“ з 2. травня 1958 р.

сторінка вишивок у кожному числі, це вартісний матеріал, що на протязі років творить цілу колекцію взорів, потрібних читачкам для практичного вжитку.

Жіноча передбачливість клопотів щоденного життя охоплює багато різних справ, які часто не жінками деінде легковажаться й таким чином журнал поглиблює світогляд читачок. Конкретні вказівки й поради з ділянки історичного українського одягу чи народнього — це також дуже потрібна поміч читачкам. Турботи за характер усіх титульних написів чи заголовків до статей розв'язує для журналу мистець-графік Василь Дорошенко, який, працюючи в друкарні, може дати свою поміч у кожній друкарській справі.

Редакторці належить вдячність за притягування до праці молодих ілюстраторів. Тут ставили свої перші ілюстраторські кроки Христя Зелінська, Ніна Климовська, Софія Лада-Зубар, Віктор Корсун, Марія Петрович і інші.

Можна висловити лиш одну турботу на майбутнє: через брак допливу фахових складачів-друкарів, щораз трудніше буде за друкарсько-грамотне виконання друкарських робіт і такий журнал, як „Наше Життя“ може стрінутись із великими клопотами технічного порядку. Багато наших видань уже появляється фотографічним способом, а це вже велика друкарська недостача.

Петро Мегик

ЧИ ЛИШ ДЛЯ АМЕРИКАНСЬКОГО ЖІНОЦТВА?

На мою думку, Наше Життя є таки дуже тільки американсько-українське, тобто, докладніше, ЗСА-українське. Тільки час-від-часу попадає там якоесь вісточка про життя і діяльність українського жіноцтва в іншому краю поселення. Надає це журналові дуже „льокальний“ характер. Виглядає так, ніби все, що діється серед українського жіноцтва поза ЗСА, не є інтересне для жіноцтва в ЗСА. Не думаю, щоб так було і тому треба такі вістки

хоч би у формі ляпідарної „Хроніки“ в журналі періодично поміщувати. Для прикладу виглядало б це так: „У Великобританії відбулись Заг. Збори ОУЖ. Головою вибрано Н. Н., ОУЖ має стільки то членів“. — „В Брюсселі, Бельгія, відзначено 20-річчя жіночої організації, яку безперервно очолює п-ні З. Витязь“. — „У Франції українські жінки роблять те й те“ ітд. На таку „Хроніку“ можна б присвятити тільки пів шпальти, але нехай би вона була.

Але не тільки про життя і працю українського жіноцтва в краях нашого поселення треба писати. Треба писати і про українське жіноцтво, а принайменше його видатніших представниць в Україні. Треба писати про видатних українок письменниць, мисткинь (малярство, скульптура, музика). Такі відомості потрібні не тільки нашим жінкам старшого і середнього покоління, але головню тим із молодшої і наймолодшої генерації. І немає ніякого оправдання (а вже найменше „політичного“) для журналу, що цих відомостей не подає.

Треба б теж подавати кожду, хоч би найдрібнішу вістку (яку можна роздобути), про життя українського жіноцтва в сателітних державах, подавати її без коментарів і так, щоб вона заінтересованим не пошкодила.

Ольга Данилів, Лондон

НІЧОГО ДОБРОГО

Про Наше Життя не можу нічого доброго сказати. Відколи моя жінка почала писати про українські традиційні страви в журналі, сама „варить“ тільки з американських консервів.

В. Чо

ОДНА З ВАЖЛИВИХ ДІЛЯНОК

Мені подобається Ваш журнал. Він сповняє добру роботу на чужині. Але щоб ще краще її виконував, нехай буде вільно мені, як постійній його читачці, зробити одне завваження. На сторінках Н. Ж. присвячуєте абсолютно замало місця народньому мистецтву, а відомо ж, що це одна з важливих ділянок нашої многотисячної культури, про яку ми назагал знаємо мало й дуже поверховно. Для цього слід притягнути фахових людей і дати їм можливість писання про їхні досліди на сторінках Нашого Життя.

Ольга Федак, Едмонтон

Вогненос

Н о в е л я

Її пригода могла б бути найліпшим доказом того, що не всі людські розрахунки приносять бажаний вислід — хоч і пляновано їх із математичною точністю — якщо б не те, що вона тількищо вийшла з віку підлітків і ще не встигла пірнути у світ дорослих. Пом'якшуючою обставиною її вчинку було й те, що її близнючка (звали її вдома просто Сестричка) струнка красуня, а вона із подібними рисами обличчя, але немов сплосченими згори, була присадкувата і поганюща. А понад усе треба кинути камінець закиду в гордчик тих, що вганяються за фізичною жіночою красою та нагороджують її, занедбавши духові вартості.

Бо ж треба признати, що все було добре і ніколи не зродився б був в її голові такий намір, якщо б тій божевільній фірмі, де працювала Сестричка не прийшла охота влаштувати конкурс королеви рибного промислу.

Із конкурсами краси вони з Сестричкою були обзайомлені до найменших деталей. Тільки ж вони були десь далеко-далеко від них і не збуджували ні зависти ні розчарувань. Дівчат, що брали участь у конкурсі вони не знали, не бачили їх зблизька, не говорили з ними. Це була подія, яка не зачіпала їх особисто, хоч і вносила трохи хвилювання. Котра переможе? А ну, котра? Вони йшли в заклад, відгадували, обговорювали. Обдивились на телевізорі цілу подію, поглянули до магазинів та часописів за світлинами і описами цілої церемонії, включно з життєписом нагородженої і навіть ще в кілька днів після того бачили в уяві всіх тих чорнявок, білявок, рясявок і рудапок, як маршували помостом усі в пишних бальних сукнях, або півнагі але в мештах на високих підборах, однаковим вивченим кроком і приписовою шавливою усмішкою. Те, як і що ці кандидатки на королеву краси відповідали на різні гачкуваті питання, з яких можна було вихопити їх невідому індивідуальність, якось не трималося їх голови.

Аж тут несподівано вислід кон-

курсу — вправді тільки одної фірми — підсунувся під сам їх поріг! Куди ж там! Увійшов у хату і немов гість несподіваний але достойний зайняв у ній перше місце!

На королеву рибного промислу вибрано Сестричку!

Господи! Скільки ж то було хвилювання і розмов! Переживала все з Сестричкою так, немов це її вибрали на королеву, ніби це її світліни появились на рекламних сторінках журналів із оселедчиком, коропом, чи якоюсь іншою симпатичною появою рибного світу! Коли ж побачила Сестричку на екрані телевізора — її хвилювання перейшло вже всі можливі межі. Воно голосним дзвоником билосся в грудній клітці. І як то було? І що ти відчувала? Було страшно? І скільки тобі платять? — засипувала Сестричку своєю цікавістю. Хотілося слухати й слухати її відповіді, а потім нести їх до людей, з якими вона працювала, щоб усі знали — яку славу мають у своїй родині! Певне, що така пригода не могла трапитися з нею, бо вона от малий пеньочок у великому лісі складних цифр „компютера“ великої лікарні, де не вживають таких засобів до своїх реклам. Тільки у промислі могло щось таке важливе трапитися їм?..

Ім?

Тільки тепер прийшло опам'ятання. Радісне почуття випарувало етером. Навіть залишився неприємний смак, немов справді після етеру. Хіба ж це трапилося „їм“? Це трапилося тільки Сестричці! Дуже-дуже мило, справді, а все ж таки щось мулить-мулить і годі зрозуміти, що це таке. Сестричка пігнула у нові переживання далекобіжним „джергом“, а її залишила в темній та брудній вулиці! Сестричку вихопили з їх світу, забрали від неї. Сестричка раптом перемінилася в якесь окреме „я“, її переживання пішли окремим шляхом і немає вже спільних радощів і турбот, безупинної виміни думок, ділення якимись дрібничками. Їй здавалося, що вона вдруге прийшла на світ, разом сама

одна, і в тому було якесь дивне збентеження. Не було охоти йти кудись самій, не було з ким ділити своїх вражень.

Спершу нетерпеливо чекала на вістки від Сестрички. Але в щасті люди забувають про час і про близьких. Вістки з подорожі навколо світу були чимраз більше скупі на слова, нарешті, обмежилися до одного речення: „Привітання з...“ і назва столиці якогось краю. Для Сестрички було все, для неї ж нічого. Видно, що на світі є люди, для яких існує дійсність, а другі мусять вдовольнитися тільки мріями. Таке відкриття — а може перше самостійне роздумування — не пригнобило її. Навпаки, вона рішила діяти. Дійсність мусіла бути і для неї! „Вона є сестрою королеви рибного промислу“ — згадали були раз і про неї. Але тепер цього було мало. Вона мусіла зробити щось таке, щоб також виступити, як окреме „я“, зі своїм власним вчинком, своєю заслугою!

Тільки що ж таке зробити? Що?

Вона могла годинами стояти перед дзеркалом, ніби вивчала напам'ять всі деталі своєї появи на превелику турботу свого батька (мама давно вже не було) й на незадоволення свого собачки Гавка. Він приглядався до неї доки ставало йому терпеливості, а потім таки нагадував про себе.

— Гав! Чого ж ти дивишся так довго тільки на себе? — питали його мудрі очі, його почуття, підсилене приятельським рухом хвостика. — Хіба мене тут немає?

Певне, що його треба було вхопити на руки, пригорнути до себе, гладити його слонеподібні вуха і шептати до них зі скаргою в голосі:

„Гавку! Я також хочу бути славною! Але мій шлях не такий, як Сестрички! Я мушу щось видумати, щоб стати славною! Думаєш, що це справедливо, що поганих з вигляду людей відсувається від хвилюючих, радісних переживань?..“

Кожний працівник, відповідальний за свою ділянку праці, пильно стежить, чи все йде там визначе-

ним шляхом. То ж нічого дивного, що адміністратор лікарні спрямував свою увагу на неприємний випадок: в одній із палаток, де не було пацієнта, загорілась завіса. Щасливо хтось помітив і завіса згоріла тільки до половини. Відразу скрізь прибили написи: „Курити заборонено!“ „Увага!“ „Кисень в ужитку!“ Пішли обіжники за обіжниками, з яких кожне слово почало, що робити у випадку пожежі і кожне нагадувало: „Обережно з вогнем! Запобігайте пожежі! Не кидайте недокурків із цигарок до коша на сміття! Не кладіть їх близько завісок! Голосіть негайно, як тільки помітите, або почувете дим на число 7 у телефоні! Зачиняйте всі вікна, двері, вимкніть світла, мотори...“ Відбулося кілька нарад із працівниками, кілька вправ евакуації пацієнтів ув одній із кляс, гашення вогню на подвір'ї і знову все наче б затихло. Але от не проминуло багато часу, як помітили дим, що яшними клубами видітався з коша на сміття. І знову, як і першим разом хтось помітив загрозу вогню і впору погасив його. Тільки що на тому не скінчилося. Якийсь необережний осібняк вкинув непогашений недокурк цигарки до проводу, в який скидали сміття.

В той час, як працівники обговорювали всі три випадки, в яких шасливо вдалося оминати велике нещастя — адміністратор лікарні покликав до себе свою секретарку.

— Прощу вас, провідайте докладно, хто помітив перший вогонь, хто другий і хто третій.

Мила чорнявка не галяла довго часу і вкоротці могла знов появи́тись перед обличчям свого канцелярйного володаря.

— Одна дівчина, — повідомила. — Працює в бухгалтерії. Її знають по всіх відділах, бо вона скрізь ходить і розповідає про свою Сестричку, яку вибрали королевою рибного промислу! Чи буде за її притомний вчинок якась нагорода? — спитала ще, тримаючи записник в одній руці, а в другій ручку, ладна принотувати важливе розпорядження.

— Так! — почувалася рішуча відповідь.

— Яка, прощу?

— Негайно звільнити!

— Звільни-ти?... — зважилася секретарка. — Та ж вона вряту-

На актуальні теми

По той бік мішаного подружжя

Здаю собі вповні справу, що говоритиму, чи там писатиму з програної позиції. Я — мати дочки, що вийшла заміж за чужинця. Заздалегідь уже не будуть мені признавати рації та ще й гостро осудять ті шасливі, що їх дочки повиходили заміж за українців, або якщо йде про молодших, то самі вийшли заміж за „своїх“ хлопців. Будуть говорити, що це заслуга їхнього виховання, хатньої атмосфери, оточення, коротко кажучи — їх власна. А я думаю, що мали при тому багато шастя. І часом навіть „дрібка шастя“ це й є так краплина, що переважає на нашу користь.

Тведжу так, бо якщо йде про виховання, атмосферу, любов до рідного, то ми обидвоє з моім чоловіком не можемо собі нічого закинути. Мало того, смію твердити, що прив'язання моєї дочки до всього, що українське, навіть більше ніж у неодної пари українців, де вправді побралися обидвоє „свої“, але все що українське їм зовсім байдуже і часто почувєте, як розмовляють із собою по-англійськи, а на ніякій нашій імпрезі ані в ніяких товариствах участі не беруть.

Зачну від початку. Коли моя дочка почала запрошувати до хати свого товариша-американця, а вслід за тим коли обидвоє заявили, що мають намір побратися, ми з чоловіком були в розпуці. Наша доня, пластунка, патріотка, що не один раз у школі чи на університеті боронила нашої справи і гостро вияснювала різницю між нами і „рашен“ — впровадить у свій дім чоловіка — американця! Не хотілося вірити! І що ми не робили?! Вкінці просили, щоб молоді відсунули свій плян на рік, на два. Кожне було в іншому місті, може все мине. Старалися найти дочці нашого „кандида-

вала життя сотням пацієнтів, може навіть нам!

— Погоджуюся, — признав адміністратор. — Життя сотні пацієнтів, включно з персоналом вже тричі зависло на волоску через одну божевільну дівчину! Ні, я таки вірю, що існують людські „бактерії“, яких називають вогненосами. Вона є одною з них!..

Ливингстон, 2. II. 1968 р.

та“ на чоловіка. Нічого не помагало. Вкінці відбулося весілля, очевидно, в нашій церкві, бо молодий на це погодився (як відомо, обов'язує таке правило, що вінчання відбувається в церкві молодого). Він прийшов раз до нас сам, ще перед вінчанням, коли не було дочки і просив його вислухати. Говорив про те, що хоч він американець і для нього справи національні були досить далекі, то Вірка (ім'я я змінила, щоб вони не догадалися, що про них мова) вияснила йому, що українці — нація, яка бореться за свою самостійність і тому кожна одиниця для них важна. Але ж — казав він — чи і чужинець не може вам допомогти? Чи виясняючи, пропагуючи, досліджуючи справи вашого народу, я не можу вам стати в пригоді? Ми гадали собі, от говорить, щоб говорити. А наша дочка страчена для українського народу.

А ось тепер уже четвертий рік минає від того часу, як побралися. Вірка старалася впровадити чоловіка у своє товариство, але часто там стрічалися з малими афронтами, то й тепер бувають тільки у близьких друзів, але по правді не дуже у них є час, бо... обидвоє студіювали, а тепер він зробив докторат з історії. Темою була східня Європа. (Докладно не можу сказати не тільки тому, що не знаю, але й тому, що не хочу, щоб хтось догадався, про кого мова). Очевидно, таку тему вибрав на те, щоб прослідити й вияснити деякі питання, пов'язані з Україною. Дочка робить докторат із соціології і теж хоче цю ділянку використати для нашого народу. Внук перебуває часто в нас, бо бажанням зятя є, щоб він, переусім поки малий, навчився української мови, бо англійської навчиться напевне в школі, а те, що вивчить малим, ніколи не забуде.

Я не хочу сказати, що наші повинні виходити заміж чи там женитися з чужинцями. Я тільки звертаю увагу, що існує все таки на світі така справа, як любов, і це трохи дивно, що в усіх дискусіях якось мало про неї було мови. Дальше хочу сказати, що коли вже помимо всього дійде до того мішаного подружжя, то тоді ми не повинні відкидати їх від нашої суспільности. Навпаки — прийняти їх,

(Докінчення на обгортці)

Успіхи молоді

Відготовуючи молоді жіночі статті, що зустрілись із успіхом у житті, шукаємо їх не тільки в мистецькій ділянці. Трапляються вони і в професійній роботі і то в галузях, що не завжди були жінці питомі чи доступні. Бо й ділянка стислих наук, зокрема дослідів чи винаходів, дуже довго була виключно доменом мужчин. А тепер доступ здобувають жінки, а поміж ними — українки.

Першою з них представимо Христину Дзюбу, молодого електронічного інженера Аеронавтич-

П-на Христина Дзюба
Miss Christine Dziuba, first woman graduating in electronics at the State University of New York in Buffalo

ної Лабораторії в університеті Корнел у Бофало. Це молода дівчина з гладко причесаним волоссям й усміхненими очима.

Вона народилась в українській сім'ї у Відні в бурхливому часі 2-ої світової війни. Та це був лиш початок її життєвої мандрівки. Незабаром прийшлося малому дівчаткові переїхати разом із батьками до Німеччини, а трохи згодом за океан. Тут сім'я Дзюбів (у міжчасі Христі Бог післав ще сестричку Уляну) осіла у Бофало, Н. Й. Вже у початковій школі завважили в дівчинки здібності до математичних наук. І коли вона закінчила середню школу, то фахова дорадниця школи відразу спрямувала її на студії в

Стейтовому Університеті в Бофало.

І справді! Університет не ставить перешкод електронічним студіям дівчат. Але підставу і здібності до того треба мати. Христина була одинокою на своєму курсі. У 1964 р. вона здобула бакалавреат, а в 1966 р. магістерію електроніки. Як перша жінка в Стейтовому Університеті в Бофало.

Тепер вона працює в дослідній роботі. Це ставляє перед неї все нові завдання, які вона старається розгадати. Та як молода дівчина, вона любить також життєві радощі, як спорт і танці. Недавно тому завзялась побудувати свою власну кольорову телевізію і це їй удалося. Весною ц. р. хоче разом із своїм дідусем проф. Богданом Ставничим відвідати Європу.

Місцем народження другої молоді дослідниці Дарії Новаківської є місто Сянік. Із цієї окраїнної землі вона виїхала малою дівчинкою з батьками — спершу до Німеччини, а потім до ЗСА. До школи почала ходити ще в Німеччині, а потім від 2. класу до парохіяльної у Філядельфії. Вже в середній школі виявилась у неї здібність до стислих наук. Та шойно при виборі вищих студій вона спрямувала свою увагу на хемію. Як одна з кращих учениць стала фіналісткою Merit Scholarship Foundation. З-поміж університетів, де могла студіювати, вибрала Пенсилвенський і там почала студіювати.

Впродовж чотирьох років Дарія Новаківська пізнавала всі розгалуження цієї ділянки. У 1964 р. завершила студії бакалавреатом із неорганічної хемії, що була для неї найцікавіша. Одначе дальшу свою працю постановила присвятити органо-металічній хемії. І коли для неї відкрилась можливість дослідної праці в цій галузі, получена з дальшими студіями, вона радо з того скористала.

У тому часі завершилось також її особисте щастя. Вже кілька літ знала вона молодого Ігоря Лисого, який теж недавно став інженером. У 1965 р. молоді по-

вінчались, що створити симпатичну дружню пару. Инж. Лисий розумів і підтримував наукові заінтересування своєї дружини. І тому вона могла включитись у великий науковий проект, що принесе їй рівночасно магістерську працю і докторат хемії.

Праця над тим проектом триває вже кілька літ. Це незмірно дрібна, але й далекосягла наукова робота над міграцією алькилів в метало-карбонилах. До неї треба прямувати різними шляхами і їх молода дослідниця випробовує. Всі потрібні курси вже прослухані, іспити вже зроблені. Тепер вся увага звернена на дослідну працю, що незбаром принесе їй докторат.

Дарія Новаківська має також музичні замилювання. Вчилася фортепіану у д-ра А. Руницького і закінчила Philadelphia Conservatory of Music.

Тут слід агадати, що мати Дарії п-ні Євгенія Новаківська є довголітньою членкою Управи Окр. Ради США у Філядельфії.

Так працюють наші молоді сили в дослідях стислих наук. Радісно спостерігати, що входимо в ділянки, необхідні, а то й провідні у теперішньому модерному світі. Бажаємо успіху на дальшому шляху!

Л. Буря

П-ні Дарія Новаківська-Лиса
Mrs. Daria Nowakiwska-Lysa is working in research of organo-metallic chemistry at the Pennsylvania University in Philadelphia

На виховні теми

Редагує Виховна Комісія СУА

Сварки між дітьми

Кому з нас, дорослих, не дались вони в знаки! А однак мусимо пам'ятати, що сварки між дітьми це явище не лиш нормальне, але навіть необхідне і здорове. Мала дитина через сварку вчить розпізнавати реакцію довілля, вона старається заповнити собі своє місце у цьому довіллі, вона врешті висловлює своє невдоволення.

Очевидна річ, що коли дитина постійно заходить у суперечки з іншими дітьми, то це ознака, що вона чується непевною себе, чи може переляканою. Дитина, яку тримають „коротко“ в дома, може стати дуже сварливою, а то й докучливою, коли опиниться в гурті однолітків. Тоді в ніякому разі не допоможе коли її покарати, бо це лиш збільшить її охоту зігнати на комусь свою злість. В такому випадку молоток і дощина з дерев'яними кілками, „боксерський мішок“, чи плястеліна допоможуть їй позбутись надміру внутрішніх напружень. Вони не усунуть причини агресивності, але уможливають нам спокійно пошукати тієї причини і старатись її злагіднити.

Часто суперечки постають, як вияв змагань за увагу дорослих. Це стається, очевидно, найчастіше між дітьми в одній родині. Тому батьки мусять поводитися з кожною дитиною, як з особою окремою від інших і часом неподібною до інших. Далше, мусимо взяти під увагу, що брати і сестри в більшості таки бавляться разом, а сварки бувають винятком, не правилом. Зрештою, якщо навіть у них невелика різниця віку, кожне з них має свої зацікавлення, що не все збігаються з зацікавленям інших дітей родини. Тому то необхідно дітям мати товаришів поза родиною. Таке товариство звичайно гарно впливає на відношення між дітьми в одній родині.

Суперечки помагають дітям навчатись співжиття з другими. Така

наука приносить найбільше користі, коли дорослі не втручаються. Малі однолітки полагождать різниці надиво справедливо. Якщо у суперечку встрягне хтось з дорослих, що не знає всіх „закулісів“, які довели до суперечки, рішення може бути, на думку дітей, несправедливе. Якщо дітям менше як чотири роки, звичайно краще відвернути їхню увагу, ніж старатись дійти до справедливого кінця. Якщо вони сперечаються про забавку, можна запропонувати їм забаву, в якій обоє користають з тієї самої забавки, або запропонувати їм „сок і кекси“.

Очевидна річ, що коли сварка затягається, чи грозить перейти у бійку, тоді треба лагідно, але рішуче розділити дітей, мовляв, ви тепер не хочете бавитись разом. Не можна при тому осуджувати одну дитину, чи навіть обоє, що вони нечемні, як теж і неправильним є вимагати перепросин. Звичайно такі перепросини треба видобувати погрозами, а це доводить до зміцнення почуття ворожості у дитини; а в дальшому привчає дитину до дволичності.

Заборонити сварки було б і нерозумно і нереально. Якщо дитина знає, що їй вільно час-від-часу висловити свої „сильні“ почування, якщо вона відчуває, що її оточення, головно родина, сприймає і любить її такою, якою вона є; тоді сварка стане явищем другорядним, вона відчує, що не мусить на кожному кроці сваркою здобувати те, що їй належиться.

МЗО

З Б І Р Н И К КУРС ПРАЦІВНИКІВ ДОШКІЛЛЯ

вміщує

цінну працю Ігоря Винницького „З проблем розвиткової психології дитини“.

— Ціна 2,50 дол. —
Замовляти в Централі СУА

Розмова з мамою

Страх у дітей

Мій синок має 6 років і дуже всього боїться. Його товариші починають із нього насміхатись, а мене це журить.
Ірина М.

Страх — це природне почуття у кожної нормальної людини і цим немає потреби журитись.

Лікарі й психологи вважають, що багато краще для людини признатися до страху, ніж скривати його внутрі й довести себе до нервового потрясення. Зате далеко гірше є насміхатись із дитячого страху, не зглибивши його причини. Дуже часто батьки, замість помогти своїй дитині, також насміхаються з неї. Мовляв — „такий великий, а дурний і боїться...“.

В такому випадку батьки повинні лагідно пояснити дитині, що кожен із нас у різному віці й різних ситуаціях теж боїться, а для моральної підтримки сказати: „Коли я був такий, як ти, я також боявся, але бачиш, мені це проминуло“. Повірте, що це буде найкращий лік і в душі дитини зродиться почуття, що він не самотній із своїм страхом і не гірший від своїх ровесників.

Як батьки, так і вчителі повинні допомагати дитині з найменших років поборювати почуття страху. Однак самим твердженням, що дитина боїться, страху не проженемо, доки не почнемо протидіяти цьому почуттю переконливими аргументами, що дійдуть до свідомості дитини та розвіють почуття уявного страху, яке зроджується з постави їхнього довілля, а не їх самих.

Пам'ятаймо, що відвага формується зі страху. Тому допоможим нашим дітям стати відважними.

Роксоляна

НАЙКРАЩИМ ПОДАРУНКОМ ДЛЯ НАШОЇ ДИТИНИ

будуть

дитячі книжечки:

СНІЖИНКИ	75 ц.
СНІГОВА БАБА	50 ц.
ЗОЛОТЕ ПАВУТИННЯ	50 ц.
СРІБНА ЗІРКА	50 ц.
ОСІННЄ ЛИСТЯ	50 ц.

під редакцією Марії Юркевич

Замовляти в Централі СУА

Де палає негасне полум'я

(Зустріч із Харитиною Пекарчук)

Зима почалася нагло, несподівано й рішуче. Морозом і тихим, пронизливим вітром з гір. Тому приїхавши гостем до пані Тіни, роздягаюся заkostenілими руками й намагаюся в теплі кімнати розігріти їх. Сердечна зустріч однак зразу зогріває мене. Наші усмішки не формальні, в кожній з нас вони починаються десь у глибокому нутрі. Хоч власне досі ми доволі чужі, але вітаємось, як рідні й дорогі. Знаємо себе щоправда вже з-перед давніх літ, але скільки слів встигло досі впасти поміж нами?

Паню Тіну, — дозвольте мені називати її тим йменням, яким колись обдарували її товариші, — довелося мені пізнати в час, коли я була студенткою Української Господарської Академії в Подєбрадах, у Чехословаччині. Наша школа була водночас наче військовою станицею. Створили її українські політичні діячі передусім для українських, як у той час все ще здавалося: хвилево у запіллі вояків. А ті наймолодші, до яких належала і я, ми вже були тільки „нарибком“, який мав шастя зблизька пізнати їх, що ставали легендою. Там і наочно побачили ми, як уміє пошанувати свого товариша правдивий вояк, зокрема комбатанта-жінку. Сама Тіна (Харитина Пекарчук у военний час виступала під йменням Степана, а пізніше Тіни Книщенко) — була достойна, але завжди скромна, тиха, мовчазна. Може власне й тому її слово мало так важку питому вагу: їй прислухалися, з її думкою числилися. А як кому інколи чарка вдарила в голову і починали виринати їхні „ідеологічні розходження“ як з реальністю, так і з друзями, тоді надиво підчинялися єдино їй. Траплялося і таке, що сестра милосердя хворого, Тіна по-материнськи розводила їх, покірних перед нею як ягнята, домів. І якже нам, молодим студентам, які хоч вже тямали добу зриву та відродження, але все ще не нюхали пороху, якже нам було брататися з нею? Зате ми вислухували все, що з пієтизмом розказували това-

риші: якто вона була відома з того, що в перших рядах ішла у наступі, а в останніх, себто завжди найбільш небезпечних — у відвороті. Як ризикуючи собою, часто сама важко хвора, рятувала раних, інколи навіть на власних плечах виносила їх. Піддержувала в найтяжчих хвилинах, що безнадійністю інколи доводили декого до заломлення... Так що зрозуміло, чому ми, — наймолодші, обмежувалися по відношенні до неї тільки до ввічливого поздоровлення. В той час вона поважно хворіла й нечасто з'являлася, перебуваючи в більшості по санаторіях. Пізніше, доля розкинула нас усіх по різних країнах, ми остаточно розгубилися, але в пам'яті залишилося все те гарне та шляхетне, чим наснажили нас військовики.

Зате по літах, коли ми несподівано обидві зустрінулися, то привіталися як рідні, бо одна одній нагадували ті позитивні часи непохитної віри й надій. Колишня різниця наших літ безслідно загубилася, наші голови були однаково вкриті порошом, а багато подібних дальших переживань: втрати, глибоке розчарування, внутрішній біль та проковтнуті сльози — все це пригасило наші очі. Тільки серце остається завжди те саме, в кого байдуже й бездушне, а в кого тремтуче й живе. І те що в ньому суттєве, щось священне, що надає глузд і світлощі життя.

Тим разом я приїхала до пані Тіни з завданням: ті, що давно просили в неї про спомини, звернулися вкінці до мене, щоб допомогти їй у тому ділі. Бо окрім споминів, з воєнних дій у неї залишились і пошкодження. Важке поранення тоді ускладнило їй усе життя, а з роками проблеми зростали. Коли глянете на Тіну, навіть коли вона з паличкою, то вона по-давньому завжди опанована та виструнчена, здається, що хоч і зараз могла б убрати уніформу. Тільки лікарям добре відомо, як далеко посунулося ускладнення, та скільки — хоч не оказуючи того

П-ні Харитина Пекарчук
Mrs. Charytyna Pekarchuk attended
as a soldier the Ukrainian War of
Independence in 1917-1920

— вона терпить. Тому затяжне писання для неї неможливе, тимбільше, що недописують і очі.

По правді, то мое завдання Тіну зовсім не врадувало. Роки не змінили її простого й скромного розцінювання самої себе, та не захитали пропорції відношення до справ. Визвольне змагання для неї суттєва, велика справа, але вона сама для себе — тільки сірий рядовик. Сердилася завжди, коли хтось називав її героєм, тому тільки, що вона жінка. Каже, що роками спідниці не носила, й не бажає, щоб із-за неї їй признавали який-небудь привілей. Так, що довелося прямо вговорювати її, щоб записуючи свої спомини, поділилася з нами тим, що було й осталося для неї найдорожчим і суттєвим.

Мовчимо хвилину. За вікнами, великими платками, тихо й м'яко стелиться перший пушистий сніг. Дивимося невидючими очима, нагадується минуле. Мені дитинство, коли тільки продишавши замерзлу шибу могла дивитися на двір. Або коли закутана в бараницю сиділа на залубнях, а підбігаючі рессю коні подзвонювали обвішаними дзвіночками, сніг засипав очі, а мороз пощипував гарячі щоки... У Тіни таких споминів бути не могло. Вона родилася і виростала на соняшному Криму та його міццю по сьогодні наснажена. Зимові спомини починаються в неї аж від коли стала військовиком, та на материку України воювала. Тому то

НАШІ ГРАДУАНТКИ

радісні звуки дзвіночків в неї не згадуються, тільки важкі, напружені хвилини. Завії, що змітали з ніг, мороз, від якого здавалося спіпала кров, обмерзлі й опухлі руки, півбосі ноги. Ступаючи по снігу, коні нераз грузли аж по живіт, або совгалися по розмоклому під снігом болоті, в час відлиги. Інколи доводилося людині брости самій, на те тільки, щоб не замерзнути, чи тому, що не було коня. То знов доводилося лягати у сніг, у розмоклому взутті чи в час колюче зимного морозу, й застигаючими пальцями ціляти з рушниць. Сніг втопувався інколи в заколоті бою, багрянів кров'ю ранених і мертвих. А тепер, білість снігу наче пробудила ту колишню Тіну й полинули спомини яркі та живі. Тіна — вроджений воїн. Для неї суттєвим процесом дія, змагання, активність, незломність. Наставлення людини, вміння не тільки втішатися перемогою, але мужніти школою програною, програвати назовні, але ніколи унутрі...

Тихо й ритмічно паде за вікнами сніг, зате завірюхою стеляться спомини, глибокі переживання, наснажені правдою слова. Тут і там зашелестять тільки падаючи записані сторінки, чи заскрипить доганяючи слова — перо, непомітно проминають години. Пишу зворушена, бо й для мене оживають ті найсуттєвіші дії з великих моментів. Але мені доводиться пам'ятати і про читача. Не всім дана була честь родитися у велику добу, а тому не все буде йому так просто самозрозуміле. Мої запити часто бентежать паню Тіну, інколи вона аж скипає. От хочби й питання про її рангу: що з того, що вона її мала, для неї існує тільки одна єдина — служба Батьківщині. В суті погоджуюся з нею і водночас думаю, що в наших мольбах можемо дійсно просити Бога не про вигоди чи почесні для наших дітей, але про таке ж історичне право. Впрочім сьогодні вже відомо, що вигравати, так як і програвати можна часами без проливу крові та мундурів, але ніколи з порожньою душею і закам'янілим серцем.

Три дні із Тіною проминули для нас обох не як сон, але як суттєва дійсність. Розходимося знов у сіру, буденну дійсність, але більше як досі зріднені й душевно роз'яснені.

ОКРУГА ШИКАГО надіслала додатковий список градуанток. Подаємо у доповненні до тих, уміщених у вересневому числі і бажаємо їм успіху в дальшому!

Надія Березецька-Горб, студії французької мови в університеті Шикаго зі ступнем М.А.

Галина Синенька-Траверза, студії політичних наук в університеті Ілліной зі ступнем М.С. Працює у своєму фаху в Управі Міста.

Аня Головата, студії французької мови в університеті Ілліной зі ступнем В.А. Працює в бюрі.

Орися Коссак, студії фармації в університеті Ілліной зі ступнем В.С. Почала працювати у своєму фаху.

Тетяна Коссак, студії історії в університеті Ілліной зі ступнем В.А. Продовжує студії для осягнення магістерії в університеті Массачусетс.

Марта Кулицька, студії фармації в університеті Ілліной зі ступнем В.С.

Рома Дачинин, студії фармації в університеті Ілліной зі ступнем В.С.

Наталка Дичій, студій медичного доглядництва в шпиталі св. Марії з Назарету зі ступнем R.N.

Івня Гікава, студії біології в університеті Ілліной зі ступнем В.С. Дістала стипендію для студій фізіології в Колумбійському університеті.

Марія Кузич, студії російської мови в університеті Ілліной зі ступнем В.А. Продовжує студії славистики в університеті Фордгам у Нью Йорку.

Роксоляна Процик, студії еспанської мови в університеті Ілліной зі ступнем В. А. Дістала стипендію для студій в університеті Висканзин.

Христя Пундій, студії психології в університеті Ілліной зі ступнем В.А. Продовжує студії в Медичній Школі Шикаго.

Марта Фаріон-Форович, студії еспанської мови в університеті Лойола зі ступнем В.А. Дочка п-ні Ярослави Фаріон, імпрезової референтки Окр. Ради СУА.

***

Наспіли повідомлення про градуан-

В жмуті сторінок везу зі собою шматок збереженої позитивної, хоч і твердої правди. А поміж рядками, нашу мольбу про скарб великого серця, шляхетних душ та вміння розібрати правду від полудни, — тим — за яким тепер черга.

Оксана Дучимінська

ток 1968 р. у різних місцевостях, що не могли увійти у поміщені в нас списки у своєму часі. Тепер подаємо їх і вітаємо молодих професіоналісток на новій життєвій дорозі.

Ждана Кравців-Скальська, стипендистка Чеснат Гіл Каледжу у Філадельфії, у 1965 р. закінчила студії математики (кум лявде), зі ступнем В.С. Стала членом товариства Дельта-Епсільон-Сігма. Одержала асистентуру в Меріленд Університеті, де зробила магістерію із засягу абстрактної математики зі ступнем М.А. Тепер викладає в каледжі математику. Рівночасно продовжує музичні студії, як піяністка. У червні 1968 р. одружилася з Аскольдом Скальським.

Марта Галій, студії російської та французької мов і літератури в Американському Університеті у Вашингтоні зі ступнем В.А. Користувалась стипендією під час однорічних студій в Європі. Тепер працює в Конгресовій Бібліотеці у Вашингтоні. Плянє продовжувати студії.

Олександра Стефанишин-Швед, студії педагогії зі ступнем В.С. в Університеті св. Івана в Брукліні. Почала вчителювати. Плянє робити магістерію. Дочка п-ні Марії Стефанишин, членки Управи Окр. Ради СУА в Нью Йорку, і членка 98 Відділу у Філадельфії.

Олександра Іванчук, студії математики в Кент Стейтовому Університеті (сумма кум лявде) зі ступнем В.С. Продовжує студії в університеті Медісон, Виск., для осягнення магістерії.

Ольга Турянська, студії асистентки рентгена в Сакред Гарт Шпиталі в Честері, Па. Одержала одне з перших місць, а тепер працює в шпиталі Пеннсилівенійського Університету у Філадельфії.

БІБЛІОТЕКА ОКРУЖНОЇ РАДИ

Першою Окружною Радою, що заснувала бібліотеку — є Окр. Рада СУА в Рочестері. Найперш Окр. Рада придбала ряд книжок жіночого пера, а потім замовила всі видання про українські обряди. Першу виставку книжок улаштувала 30. вересня 1967 р. з нагоди Вечора Жін. Пера у Сиракузах.

Недавно тому на Окружному З'їзді в Рочестері у жовтні 1968 р. відбулась тут удруге виставка книжок. Із книжок бібліотеки користує Гурток Книголюбів у Рочестері.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1969

Новинки з Централі

Дня 1. грудня 1968 р. заходами Окружної Ради СУА відбулась у Нью Йорку **Конференція Організаційних Референток**. Доповідь на тему „Кампанія приєднання членок“ відчитала п-ні Іванна Рожанковська, програмова референтка Гол. Управи. Присутні референтки обговорили цей проект. Згідно з ним праця приєднання членства запланована в новий спосіб. Екзекутиву заступала п-ні Стефанія Пушкар, голова.

Дня 5. грудня 1968 р. відбулась нарада Екзекутиви СУА з п-ні Марією Душник, **референткою зв'язків** Гол. Управи. Темою наради було обговорення плану праці на найближчу каденцію.

У днях 9. і 10. листопада гостювала в Рочестері п-ні Ірина Кашубинська, госп. референтка Гол. Управи. Запрошена Відділами Рочестеру для влаштування госп. показу, вона провела також нараду з членством Управ Відділів на тему **плекання традиції і впорядкування господарської праці** у Відділах.

Дня 4. січня 1969 р. відбулось засідання Екзекутиви СУА з участю п-ні Ольги Мусаковської, фінансової референтки. Екзекутива переглянула **фінансовий стан** поодиноких рахунків та застановилась над придбанням фондів на Музей Нар. Творчості і акцію допомоги бабусі. Розглянено також фінансовий стан Відділів СУА, зокрема тих, що не вирівняли оплат за 1968 рік.

НАУКОВО-ІСТОРИЧНИЙ КОНКУРС

Перший Конкурс на історичну працю, проголошений із фундації Лесі і Петра Ковалевих, закінчився 31-го грудня 1968 р. До того часу наспіло 9 історичних праць різних авторів. Більшість історичної тематики зачерпнуто з часу визвольних змагань і недавнього минулого, якась частина із доби Мазепи.

Незабаром Наукове Жюрі в складі: проф. Олександр Оглоблин, голова, д-р Григор Лужницький і Дмитро Левчук, члени — приступлять до прочитання матеріялу.

Конференція вчителів Шкіл Українознавства в Бельгії
A teachers conference of Ukrainian schools in Belgium

ІЗ ЛИСТІВ ДО ЕКЗЕКУТИВИ СУА

Високоповажані Пані!

З надходячим празником Різдва Христового почуваємось до милого обов'язку подякувати Вам, за Вашу постійну допомогу для українських шкіл у Бельгії, а іменно по 50.00 доларів місячно.

Вибачаємось, що не пишемо Вам частіше. Наш секретар п. І. Левицький виїхав до Марокко на доцента в університеті в Рабат, тому то останньо праця секретаріату досить скутильгає.

Знаємо однак, що не уділяєте Вашої допомоги задля подяк, а з виrozumіння наших бельгійських обставин та потреб наших українських шкіл.

Все ж таки, не могли б ми спокійно засісти до Свят-Вечері, не сповнивши нашого обов'язку супроти Вас, Високоповажані Пані, та не подякувавши Вам за Вашу сталу пам'ять про наше УНОТ.

Для Вашої документації залучуємо тут знимку з нашої останньої учительської конференції.

Щераз ширю дякуємо Вам за те, що Ви зробили для Рідної Школи в Бельгії, та бажаємо Головній Управі СУА та всім членкам і їхнім родинам, радісних та щасливих свят Різдва Христового, смачної куті та калача, гучної коляди й щедрих Божих ласк у Новому Році.

За Управу Укр. Науково-Освітнього Т-ва в Бельгії:
о. Радн. І. Кіт

Мґр. М. Когут

ДЛЯ МУЗЕЮ НАР. ТВОРЧОСТИ В НЬО ЙОРКУ

В останньому часі наспів ряд цінних предметів до нашого Музею в Нью Йорку.

П-ні Олена Назар передала як пожертву п-ні Олени Кочержук із Грацу килимову квітчасту запаску з 19 стол. з Підволочиська на Поділлі, а від п-ні Ірини Кочержук-Гарріс велику турецьку вовняну хустку з-перед 50 літ з с. Боднарів, пов. Станиславів.

П-ні Ганна Ратич пожертвувала дві полотняні сорочки для підлітків з Устя Зеленого над Дністром. Одна вишита чорним, а друга чорно-червоним узором.

П-ні Люба Раковська подарувала гуцульську коробку й інкрустований таріль із 1929 р., а також вишивки:

подушку, вишивану завертаним низом із Хриплина, пов. Станиславів, і доріжку, вишивану настигуванням і наколюванням, обидві з 1929 р.

Від Музейного Комітету шира подяка за ці пожертви.

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСІ

Якось довший час не було фондів передплат для бабусі. А це велика розрада для старших самітніх жінок в Європі. Аж тут наспіло п'ять нових передплат. Їх зложили: п-ні Ярсслава Кобрин із Честеру для трьох бабусь, і пп. Ніна Самокіш із Трентону та Рута Галібей із Сиракуз для однієї. Щира дяка за те!

Прохаємо Відділи, що вже давніше уфундували передплати для бабусі, щоб відновляли для них передплату.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

ДІТРОЙТ, МИШ.

Ділимося сумною вісткою з усією українською громадою, що 26. грудня 1968 р. відійшла у вічність видатна лікарка, письменниця і громадська діячка бл. п. д-р **Софія Парфанович-Волчук**. Довгі роки вона була членкою СВА, а в останньому часі працювала в Управі Окружної Ради. Тому її відхід відчула не тільки вся українська громада Дітройту, але особливо боляче пережило це українське жіноцтво Дітройту.

Софія Парфанович народилася у 1898 р. у Львові у патріотичній українській сім'ї. Закінчивши гімназію вона почала студіювати медицину у Львівському університеті, на час бойкоту перенеслася до Праги, а потім закінчила студії у Львові в 1926 р. Працювала у Загальному Шпиталі у Львові, спеціалізуючись у жіночих хворобах і поліжництві. У 1932 р. стала ординатором Народної Лічниці, розбудовуючи рівночасно свою приватну практику.

Слід зазначити, що в 1926 р. вона стала членкою Союзу Українок, бажаючи служити жіноцтву своїм фаховим знанням. Від того часу не покидала рядів жіночої організації, чи то як член Гол. Управи СУ, чи Гол. Управи ОУЖ у Німеччині, чи даючи вклад своєї праці в Союзі Українок Америки. Свої громадські зацікавлення вона поширила також на протиалькогольну боротьбу в Галичині. Т-во „Відродження“ вона розбудувала спільно із своїм чоловіком, економістом Пилипом Волчуком.

На початку 30-тих років вона стала проявляти себе в літературі. Темою її писань були оповідання з життя лікарів і хворих („Ціна життя“, „Інші дні“), з життя Бойківщини („Загоріла полонина“), з життя тварин („Вірний приятель“, „Такий він був“, „У лісничівці“) та з життя природи („Люблю Діброву“, „Чарівна Діброва“). Спогадам із недавно минулого вона присвятила дві збірки — „У Києві в 1940 р.“ і „На схрещених дорогах“. Дружбу із

У ЮВІЛЕЙНОМУ ЗМАГУ

Приємно було відзначити привіти Окружних Рад і Відділів із нагоди нашого 25-ліття. Та найкращим подарунком, що його зробили нам наші прихильниці — це приєднання передплатниць у ювілейному році. Наші пресові референтки і членки Управ Відділів гарно попрацювали. Бо ж, впроваджуючи наш журнал в українську родину, вони не тільки віддають йому признання, але сповняють важливу культурну роботу.

Приєднали нам передплатниць в останньому часі:

Марія Булавка, Балтимор (59 В.)	3	Люба Мокій, Вотерфліт (99 Відд.)	3
Ліна Басюк, Шикаго (22 Відд.)	1	Стефанія Олійник, Питтсбург (27)	1
Анна Дзівак, Філядельфія (41 В.)	1	Розалія Полче, Нью Йорк (72 Відд.)	1
Євгенія Федак, Севарен (885 Відд.)	1	Ксеня Підгірська, Філядельфія	1
Ольга Івасиків, Джамейка	1	Марія Продай, Міннеаполіс (16 В.)	1
Наталія Яремчишин, Лайма	1	Зеновія Шевчук, Анн Арбор (37 В.)	2
М. Ємчук, Судбури	1	Олена Залізник, Монтреал	1
Наталія Клезор, Бронкс (82 Відд.)	1	Богдан Ставничий, Бофало	1
І. Коробейко, Саскатун	1	Олена Томоруг, Нью Гейвен (66 В.)	1
Ярослава Козій, Клінтон	1	Дарія Витанович, Шикаго (22 В.)	5
Олена Лиско, Бронкс (82 Відд.)	2	Софія Васильків, Голивуд (55 В.)	1
Ірина Левницька, Елізабет (24 В.)	3	Валентина Єрмоленко, Міннеаполіс	1
Ольга Лепак, Клівленд	1	(16 Відд.)	1
Наталія Миколаевич, Гайдс Парк (79 Відд.)	1		

АДМІНІСТРАЦІЯ Н. Ж.

своїм автотом вона описала в останній своїй збірці „Карусь і ми“.

Софія Парфанович прислужилася своїм пером також у професійній діяльності. У 1939 р. вона видала велику працю „Гігієна жінки“, що була пекуче потрібна широким кругам нашого жіноцтва. Пізніше на еміграції появились ще дві невеликі праці подібного змісту. До фахових осягів Софії Парфанович належить також медичний технікум, що їй удалось відкрити в 1940 р. у Львові. Тут цілий ряд нашої жіночої молоді одержав середню медичну освіту.

Переселившись до Америки Софія Парфанович включилася у перших же роках у працю СВА. Українське жіноцтво Дітройту сердечно прийняло її в свої ряди. Її авторитет, жива безпосередня вдача і всесторонність придбали їй багато приятелів. Прислужилася вона нашій організації також своїм пером — ставши першою редакторкою Бюлетеню Округи Дітройту.

В останніх роках свого життя вона переборювала недугу, що завзято підкрадалась до неї. І хоч уже не працювала фахово, проте не поривала зв'язків із СВА та викінчувала літературні праці. Тому коли розійшлася вістка про її смерть, Союз Українок Америки в Дітройті дав ініціативу до створення Громадського Коміте-

ту, що зайнявся її похороном. До нього увійшли — Відділ Укр. Лік. Т-ва, Літ.-Гром. Клуб і Обеднання Українців в Америці „Самопоміч“. Комітет очолила п-ні Дарія Бойчук, приятелька Покійної.

Завдяки тим заходам похорон Софії Парфанович став упорядкованою громадською маніфестацією. Панахиду відслужив 28-го грудня м. р. о. Биковець, парох укр. прав. церкви св. Покрови, а 29 грудня, о. Жидан, парох укр. католич. церкви Непорочного Зачаття. Похоронні відправи провадив о. Іван Прокопович, парох церкви св. Івана Хрестителя. На громадських поминках, що були влаштовані Комітетом, промовляли представники тих організацій, де Покійна співпрацювала. Представницею Централі СВА була інж. Лідія Бурачинська, містогорова.

Софія Парфанович була самотня, бо її чоловік Пилип Волчук відійшов у вічність ще в 1946 р. Вона полишила у смутку сестру Ольгу у краю і Юлію та її родину в Дітройті, брата Теодора та його родину в Бофало і братову в Джерзі Сіті. З великим жалем попрощали її син чоловіка, інж. Роман Волчук, якого вони спільно виховали і небога Лесья із Канади.

Вічна їй Пам'ять!

Редакція „Нашого Життя“

Вісті з Централі

Вступаємо в другий місяць нашої виховної праці у Відділі. На іншому місці в цьому журналі прочитаєте виховні постанови нашої XV. Конвенції та завваги п-ні Олени Климишин, вих. референтки Гол. Управи. Рівночасно висилаємо доповідь п-ні Лесі Храпливої п. з. „Книжка в родині“. Її треба прочитати в цьому місяці на ширших сходах Відділу.

Центральною імпрезою 1969 р. буде Свято княгині Ольги. Весь християнський світ відзначуватиме 1000-ліття смерті цієї святої. Поклоніться їй також українське жіноцтво. Матеріал для більшої чи меншої імпрези незабаром розішлемо. Разом із тим Відділи одержать книжку о. д-ра Ісидора Нагаєвського п. з. „Рівноапостольна св. Ольга“ до розпродажі.

Ще в жовтні 1968 р. розіслали ми Відділам Різдвяні запитники з проханням, щоб культ.-освітні референтки виповнили їх, опитуючи членок із різних частин України. До тепер наспіло їх лиш невелике число. Прохаємо ще раз культ.-освітніх референток Відділів заопікуватись цим завданням. На кожному запитнику слід зазначити, з якого села походить опитувана членка.

У 2-ій половині січня розіслали ми звітні листки за 1968 рік. Подібно, як торік, прохаємо Управи Відділів — виповнити їх і відослати один примірник Окружній Раді, а другий до Централі СУА.

Разом із тим Відділи одержали Річний Квестіонар, де слід подати імена, прізвища і адреси членів Управи. Цей Квестіонар дуже потрібний для утримання контакту з Відділом. Прохаємо виповнити і повернути якнайкорше!

Екзекутива СУА

ПО Д Я К А

Щиро дякую всім рідним, приятелям і знайомим, що привітали мене в день іменин і тим щиро порадували мене. Замість окремих подяк складаю 5 дол. на Фонд Мати й Дитина.

Михайлина Чайковська
Філядельфія

Знов приступаємо до перегляду новоприєднаних членок в окрузі Нью Йорку. Не всі Відділи прислали свій список, а напевне в кожному з них є нові членки. Та покищо привітаємо тих, що їх Відділи подали нам до відома. Їх ще небагато, але тим щиріше вітаємо їх у нашій організованій сім'ї!

3 ВІДДІЛ СУА, НЮ ЙОРК:

Марія Демидчук
Ольга Курочка

21 ВІДДІЛ СУА, БРУКЛІН:

Ольга Добровська

35 ВІДДІЛ СУА, ОЗОН ПАРК:

Катерина Горобець
Ангела Глуха
Марія Лизак
Ольга Мідяна
Катерина Самбарська

64 ВІДДІЛ СУА, НЮ ЙОРК:

Ольга Домбровська
Ірина Колодій

71 ВІДДІЛ СУА, ДЖЕРЗІ СІТІ:

Анна Вох
Ірина Нічай
Параска Шеремета

93 ВІДДІЛ СУА, ГАРТФОРД:

Іванко Козак
Анна Кузьма
Олександра Васильків

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу невіджалуваної членки нашого Відділу бл. п. Ольги Цюк складаємо 15 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

43 Відділ СУА ім. Олени Пчілки
у Філядельфії

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу нашої невіджалуваної членки бл. п. Тамари Петрів, удови по генералові Петрову, складаємо 5 дол. на Фонд Мати й Дитина

79 Відділ СУА, Бостон, Масс.

У ПАМ'ЯТЬ моєї сестри бл. п. Галини Лили, складаю 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Ольга Баранник, Веллеслі, Масс.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу швагра бл. п. Богдана Шараневича складають 10 дол. на церкву св. Софії в Римі та 10 дол. на Виховний Фонд СУА

Ірина Кашубинська
Роман і Стефанія Цегельські
Клівленд, Огайо

У ПАМ'ЯТЬ другої річниці смерті бл. п. Михайлини Бучаківської складаю 10 дол. на журнал для бабусі Розалія Федьків з родинною Бронкс, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу тети бл. п. Ростислави Темницької складають 10 дол. на Фонд Мати й Дитина
Марія Т. Косович і Іван Т. Косович
Нью Гейвен

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. о. Романа Боднара складають 15 дол. на сиротинець у Франції та 5 дол. на Фонд Мати й Дитина, а родині Покійного висловлюють глибоке співчуття
Павло і Марія Гарматії
Нью Йорк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої тети бл. п. Ростислави Темницької складають 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

Ростислава і Зенон Матли
Філядельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Юстини Галушинської складають 10 дол. на Фонд П'ятсот
Марія і Борис Ржепецькі
Нью Йорк

У ПАМ'ЯТЬ моєї дорогої матері бл. п. Марії Шустакевич у першу річницю смерті складаю 5 дол. на срібний ювілей Нашого Життя, яке вона так любила читати.

Анастасія Вагнер
Мартінсвіл, Н. Дж.

У ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ смерті нашої найдорожчої мами бл. п. Марії Мельник складаємо 15 дол. на передплату журналу Н. Ж. для трьох бабусь.

Ярослава Кобрин
Софія Мельник
Роман Мельник

Три громадській роботі

НЮ ЙОРК, Н. Й.

„Андрію, Андрію, коноплі сію...“
(Імпреза 1 Відділу СУА)

Союз Українок Америки наполегливо пропагує наші обряди, наші звичаї, нашу стару культуру. Кожен Відділ СУА старається по своїй спроможності піти назустріч бажанням СУА і влаштовує в своїх організаціях імпрези того характеру. Залежить звичайно все від складу членок, які хочуть і вміють тими речами зайнятися.

1 Відділ СУА в своїй щорічній програмі влаштовує три більші імпрези: Андрія, Свята Матері, Веселий Вечір. Цього року я мала велику приємність бути на Андріївському Вечорі. Дуже мило вражала не лиш заповнена членками зала, але й велике число молоді, хлопців і дівчат, дітей членок. Відділ щороку, так сказати б, молодіє, бо молодь на його імпрезах додає подиху свіжості, бадьорості й охоти до праці.

П-ні Ольга Сливка (містоголова), дуже талановита людина. Вона пише дотепні гуморески, складає сатиричні вірші, переважно присвячені своєму Відділові (варто, щоб брала участь у Літ. Конкурсі СФУЖО). По детально і змістовно розробленим вступі-поясненням про обрядові дії на Андріївському Вечорі п-ні Наталі Хоманчук, провід імпрези перебрала в свої руки п-ні О. Сливка. В дуже дотепній і лег-

кій формі перевела цей вечір на основі звичаїв свого рідного села Синевідська на Бойківщині. Вона сама виступала в оригінальним бойківським одязі (а прекрасно вишиту сорочку мала ще від своєї бабки!). Чого то на сцені не було! І „калита“ (яку спекла і прикрасила О. Сливка). Хлопці добре мусіли підскакувати, їдучи на коцюбі, щоб її вкусити. І кидання червиків, і печення балабухів молодими дівчатами; на жаль, американський пес абсолютно не хотів співпрацювати, ігноруючи балабухи. Тому зала одноголосно заявила, що дівчата рішуче за молоді, щоб цього року виходили заміж. І рахували коли справжнього частокоду (роботи чоловіка членки п-ні Папуги) й виливали віск. Оля Сливка дотепно ворожила з вилитого воску майбутне своєму Відділові, напр., що буде нова постанова: в кожному Відділі буде три ступні членок: з високою освітою, з середньою і з ніякою, що викликало велику втіху і сальви сміху на залі. Дію сіяння конопель із приказками свого села також дуже дотепно вивела Оля Сливка. Її перу належить знаменита гумореска: „Андрій на еміграції“, яку відіграли дочки Союзнок: Зірка Скафарик і Іванна Костирка під проводом культ.-освітньої референтки п-ні М. Баран.

(Продовження на ст. 16)

З Андріївського Вечора 1 Відділу СУА:

Зліва на право: пп. Тереса Когут, Маруся Дармограй, Маруся Ґой, Ольга Сливка, Іванна Бенцаль, Ліля Андрушків, Марта Бурачок.

From the traditional Ukrainian St. Andrew Party of the UNWLA Branch 1 in New York City

Щирий привіт

З НАГОДИ 25-ЛІТТЯ

НАШОГО ЖИТТЯ

шле

МАРІЯ СЕНЕЙКО

членка 20 Відділу СУА
у Філядельфії

З НАГОДИ 25-ЛІТТЯ

шлю

щирі побажання дальшого успіху

ЗЕНОВІЯ ТЕРЛЕЦЬКА

культ.-освітня референтка
10 Відділу СУА у Філядельфії

З далекої Каліфорнії шлю соняшний

привіт журналові

НАШЕ ЖИТТЯ

В ЙОГО 25-ЛІТТЯ

МАР'ЯНА МЕЛЬНИК

Сан Франціско

З НАГОДИ 25-ЛІТТЯ

шлю

щирий привіт редакції

НАШОГО ЖИТТЯ

з побажаннями дальшої корисної
та ідейної праці

МАРІЯ САЙКЕВИЧ

Метісон, Ілл.

Журналові НАШЕ ЖИТТЯ у 25-ліття
гратулює та бажає успіху в дальшій праці

ОКРУГА ДІТРОЙТ

Ірина Грушкевич, секретарка

Стефанія Дуб, голова

Ярослава Сена, містоголова

НАШІ ПОБАЖАННЯ

Нашим членкам пп. Лідії Бульбі й Марії Сось шлемо щирі гратуляції з нагоди вінчання їх дочки і внучки Тані з Андрієм Витвицьким і складаємо 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя

20 Відділ СУА ім. Олени Теліги
у Філядельфії

ПОДЯКА

Складаємо щирю подяку Управі 87 Відділу СУА ім. Олени Степанів у Кентоні, Огайо, за привітання моєї матері й сестри, що прибули з Греції до ЗСА на відвідини своїх найближчих.

З тієї нагоди жертвуємо 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Надія й Іван Іваницькі
Кентон, Огайо

ВІДВІДИНИ НАШОГО МУЗЕЮ

Наш Музей Нар. Творчости в Нью Йорку почерзі відвідують Відділи з околиці. У травні 1968 р. Музей відвідав 32 Відділ СУА з Ньюарку під проводом своєї голови п-ні Лозової. Членки його з подивом зазнайомились із багатими скарбами українського народного мистецтва. При від'їзді зложили пожертву 10 дол. на Музейний Фонд.

У листопаді 1968 р. 35 Відділ СУА з Озон Парку відвідав Музей Нар. Творчости під проводом голови п-ні Анни Опарик. Багаті збірки Музею дуже подобались членкам Відділу. Управа зложила пожертву 20 дол. на Музейний Фонд. Щира дяка за те!

Приналежність до жіночої організації — це доказ громадської зрілості кожної жінки.

З нагоди 25-літнього ювілею НАШОГО ЖИТТЯ

персилаємо щирі побажання

Видавництву і Редакції

та бажаємо кріпкого здоров'я до дальшої праці
ЗА УПРАВУ 5 ВІДДІЛУ СУА ІМ. КНЯГИНИ ОЛЬГИ

у Дітройті:

Текля Гринчук, містоголова

Повлина Будзол, голова

Софія Голуб, секретарка

З нагоди 25-річчя НАШОГО ЖИТТЯ

щиро вітаємо і бажаємо успіху

у майбутньому

ЗА УПРАВУ 21 ВІДДІЛУ СУА

у Брукліні

Віра Кука, секретарка

Марія Зозуля, голова

Марія Стефанишин, містоголова

(Продовження зі ст. 14)

Симпатичне тріо молодих дівчат (Тереса Когут, Маруся Дармограй і Марта Борачок) „Гітара і ми“ доповнило дуже вдало й милу програму. Буфет із смаком і елегантно влаштований під проводом господарських референток пп. Розалії й Євдокії Кріль, завершив Вечір. Голова Відділу п-ні Марія Головей може бути горда з своєї праці; вона гармонійно з Управою та всім членством веде корисну роботу і, що дуже важне, вміє притягнути молодь.

Ольга Соневицька

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Андріївський Вечір 10 Відділу СУА

Небуденним днем стала в нас робота, 30. листопада 1968 р. Публіка заповнила по береги залю кафетерії при школі св. Миколая. Голова Відділу п-ні Наталія Лопатинська сердечно привітала гостей, а артист Ярослав Пінот-Рудакевич у заступстві своєї дружини заподав точки імпрези. Хор 10 Відділу, одягнений у прегарні українські строї, представив себе у виконанні Андріївських та інших хороших пісень, співаючи під диригентурою свого талановитого музичного провідника п. Мирослава Гентиша. Потім артистка і членка нашого Відділу Ліза Чепіль почала гру стародавнім ворожінням та викликуванням долі нашій підрастаючій під вінець молоді. Також здобула вона серця публіки своїми настроєвими й веселими піснями на Андріївський лад при дискретному акомпанієменті піяністки Роксоляни Герасимович. Письменники Микола Понеділок та Іван Керницький, теж соборні ворожбити, відомі добре із своїх удалих веселих чи ліричних фейлетонів, веселили понад дні години цілу громаду. За це належить їм велике признання й щира подяка з проханням не відмовити нам прибути й на слідуючий рік.

Зеновія Терлецька
культ.-освітня і пресова
референтка

МАЯМІ, ФЛОРИДА

Річні збори 17 Відділу СУА ім. Олени Теліги

Дата: 24. листопада 1968 р.

Президія: п-ні Стефанія Гричко, почесна членка СУА, голова, п-ні Олімпія Подубинська, секретарка.

Звіти Управи зложили — п-ні А.

У 25-ліття НАШОГО ЖИТТЯ
шлемо сердечний привіт
шановній Редакції та Видавництву

ЗА ОКРУЖНУ РАДУ СУА РОЧЕСТЕРСЬКОЇ ОКРУГИ

Марія Когутяк
голова

Володимира Величко
секретарка

**Щирий привіт у 25-ліття журналу
НАШЕ ЖИТТЯ**

що несе слово до наших хат!

**Щасти Боже на дальше його
продовжувати!**

ЗА УПРАВУ 8 ВІДДІЛУ СУА на Бронксі, Н. Й.

Розалія Федьків
голова

Анна Свенсон
скарбничка

**Привіт від 95 Відділу СУА у Байоні
з нагоди 25-літнього ювілею**

НАШОГО ЖИТТЯ!

ЗА УПРАВУ 95 ВІДДІЛУ СУА у Байоні, Н. Дж.

Іванна Гісь
голова

Мирослава Сіра
секретарка

Рій, голова, п-ні М. Венгльовська, заступниця й делегатка до Укр. Центр. К-ту в Маямі, п-ні Л. Візняк, рек. секретарка, п-ні М. Ждан, фін. секретарка, п-ні Е. Бойчук, касієрка і референтки — п-ні О. Подубинська імпрезова, п-ні М. Білоус господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ відбув 10 ширших сходин і 9 засідань Управи. Вислав делегатку на XV. Конвенцію СУА. Членки активно допомагають Укр. Центр. Комітетові в Маямі.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ улаштував ряд імпрез — Різдвяний Вечір, Бенкет із нагоди 15-ліття Відділу, Зустріч із членками СУА й інших жін. організацій ЗСА й Канади, День Жінки-Героїні, Весняний Бенкет на закінчення сезону в травні й Осінній Бенкет на відкриття сезону у жовтні, балъ.

На всіх імпрезах і ширших сходинах звернено увагу на вияви спротиву в поневоленій Україні, обворовено й розпродано книжки Чорновола „Лихо з розуму“ і Коляски „Освіта в Україні“.

При Відділі існує жіночий хор „Веселка“ під управою відомої співачки Ольги Павлової, що виступає на імпрезах.

в) Сусп. Опіка: Вислано пакунок воякові до В'єтнаму. Відділ зложив пожертви на обидві українські церкви в Маямі, католицьку й православну, на сиротинець у Філядельфії, на Фонд П'ятсот, на Фонд Кардинала Сліпого, на дитячий шпиталь, на Фонд Серця.

Відділ старається охопити своєю дією приїзжик туристів-українців так, щоб вони почувались членами укр. громади в Маямі і приймали активну участь у житті й роботі Відділу СУА.

Контр. Комісія в складі пп. Анна Наконечна, Катерина Белецька й Анна Білоус у своєму звіті ствердила, що книжки Відділу є ведені в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногласно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Лукія Візняк, голова, п-ні Марія Ромашко, заступниця, п-ні Катерина Белецька, рек. секретарка, п-ні Марія Ждан, фін. секретарка, п-ні Єва Бойчук, касієрка. Референтками стали — п-ні Олімпія Подубинська, культ.-освітня, пп. Марія Венгльовська і Л. Візняк делегатки до Укр. Центр. К-ту.

Контр. Комісія: пп. Анна Наконечна, Ангела Рій і Анна Білоус.

ВІТАЮЧИ НАШЕ ЖИТТЯ

З 25-РІЧЧЯМ ЙОГО ПОЯВИ

бажаємо редакції і видавництву

успіху на майбутнє

ВІД ОКРУГИ НЬО ЙОРКУ

Оксана І. Щур, секретарка

Оксана Рак, голова

Ольга Соневицька, містоголова

Плян праці: Управа і членство по-становили в новому році пильно слідкувати за подіями в Україні, ще більше звернути увагу на наші традиції і старатись притягнути молодь до Відділу. Запляновані такі імпрези: Різдвяний Вечір, Зустріч, День Жінки-Героїні, традиційне Свято Колодія, Весняні Вечерниці і пікнік.

Збори закрила нововибрана голова, запрошуючи всіх до традиційного Чайного Вечора, де відзначувано тих, що мали день народження в біжучому місяці.

Стефанія Грицько, голова
О. Подубинська, секр.

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО

Річні Збори 33 Відділу СУА ім. Лесі Українки

Дата: 10. листопада 1968 р.

Збори відкрила п-ні Євгенія Дубас молитвою (у відсутності голови п-ні Яремко) і привітала нововибрану голову Окр. Ради п-ні Ярославу Барнич. Однохвилинною мовчанкою вшановано пам'ять тих членок, що відійшли.

Президія: п-ні Я. Барнич, голова, п-ні О. Дем'янчук, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні Євгенія Дубас за неприсутню голову і секретарку, п-ні Єлисавета Антонович, скарбничка, і референтки: п-ні Вільшанецька організаційна, п-і М. Грушкевич культ.-освітня, п-ні Раковська нар. мистецтва, п-ні Стефанія Шевчук супс. опіки, п-ні М. Мудрак, господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ приєднав у звітному часі 17 нових членок і 6 передплатниць Н. Ж. Дав ініціативу до створення 12 молодечого Відділу СУА. Відділ вислав делегатку на XV. Конвенцію в Шикаго і на Конферен-

ЩИРО-СЕРДЕЧНИЙ ПРИВІТ З НАГОДИ 25-ЛІТТЯ

та побажання успіху у дальшій праці

шле

28 ВІДДІЛ СУА

у Ньюарку, Н. Дж.

Євфрозина Мартинець, секретарка   **Ольга Муссаковська, голова**
Стефанія Карапінка, містоголова

У 25-ЛІТТЯ НАШОГО ЖИТТЯ

складаємо щиро-сердечний привіт

і побажання найкращих успіхів

у дальшій праці

ЗА УПРАВУ 35 ВІДДІЛУ СУА

в Озон Парку, Н. Й.:

Анна Кокольська, секретарка

Анна Опарик, голова

Ольга Балук, касієрка

цію Голов Відділів та брав участь у всіх акціях і виступах нашої громади.

б) Культ.-освітня й імпрезова: На ширших сходинах Відділу були відчитані цікаві доповіді, а саме „Характеристика творчості Наталени Королевої“ (д-р Крив'як), „Лицем до молоді“ (І. Кашубинська), „Огляд преси“ (п. Ліщинецький). Улаштовано святочну Різдвяну зустріч Союзянок із деклямацією п-ні Барнич віршів Ульяни Кравченко і двома доповідями „Свят-Вечір з нашими традиціями“ (І. Кашубинська) і „Свят-Вечір в Україні під московською займанщиною“ (п-ні Демчук). Відбулись ширші сходи для обговорення імпрези „Історичні українські строї“.

в) Нар. Мистецтво: Влаштовано мистецьку виставку разом з іншими національними групами при Вестерн Резерв Університеті. Співпрацювали пп. Дейчаківська і Янів. Улаштовано мистецьку виставку п-ні Демчук і декорачію вікон в укр. банках у часі свят Різдва і Великодня.

г) Суспільна Опіка: Розвинено і посилено збірку вживаного одягу. Влаштовано весняний і осінній Ярмарок уживаних речей, з чого прихід пішов на оплату одягових пакунків для потребуючих в інших країнах. Разом вислано 57 пакунків, з чого 30 до Польщі, 26 до Бразилії й 1 до Швеції. Оплата пересилки становила 482 дол.

Крім того Відділ опікується ученицею Інститут св. Ольги в Прудентополі, Бразилія, якій оплачує навчання в сумі 150 дол. місячно. Із збірок створив ще одну стипендію для іншої учениці в тій самій висоті.

Відділ улаштував обід, що могло покрити кошти вітражу св. Ольги в церкві.

г) Господарська: Дуже успішними були імпрези — двічі Базар, Свячене, Пампушковий Вечір і обід на День Подяки. Інвентар Відділу збільшився придбанням електричного чайника та по 400 штук столових приборів, що їх подарувала Відділові п-ні Гейниш.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Данилович ствердила, що всі книги знаходяться в найкращому порядку і поставила внесок на уділення абсолютної, що збори одноголосно уділили.

Нова Управа: п-ні О. Городиська, Гергель, Задойна, Антонович, Вільшанецька, Ярош, С. Городиська, Грушкевич, Раковська, Шевчук, Стецяк, Гейниш, Фік, Юрків, Мудрак.

Контр. Комісія: пп. Яремко, Данилович, Бак і Тарнавська.

Вітаємо НАШЕ ЖИТТЯ
в його 25-ліття
і бажаємо далі служити
своїм словом і ділом
українським читачкам
ГУРТОК КНИГОЛЮБІВ
у Рочестері, Н. Й.

Щирий привіт з нагоди
НАШОГО ЖИТТЯ
шле
ДЖОРДЖ
Гуртівня алкогольних напиків
908 Гадсон Евню
Рочестер, Н. Й.

З нагоди 25-ліття
НАШОГО ЖИТТЯ
пересилають найкращі побажання
МИКОЛА і САЛЬВІНА
І В А Н И Ц Ь К І
ВОЛОДИМИР і УЛЯНА
Б І Л Е Ц Ь К І
Талмадж, Огайо

Місячні ширші сходи постановлено відбутися в останню неділю місяця. Відчитано листа з подякою від дівчат із Бразилії, як вияв вдячності за допомогу.

Збори закінчено співом „Де згода в семействі“.

О. Дем'янчук, секретарка.

БАЛТИМОР, МД.

Літературний Вечір „Лихо з розуму“

Дня 23. листопада 1968 р. Гурток Книголюбів 59 Відділу СУА влаштував цікавий Літературний Вечір із головною доповіддю ред. Осипа Зінкевича на тему: „Вячеслав Чорновіл і його збірник матеріалів п. з. »Лихо з розуму““.

Після привіту і вступного слова голови Відділу п-ні Ганни Самутин, ред. Зінкевич у притаманній йому захоплюючій журналістичній формі змалював політичну ситуацію в сучасній Україні та на її тлі твір Вячеслава Чорновола. Зокрема підкреслив, що по десятиріччях жахливого знищення, „шестидесятники“, це не тільки нова епоха в розвитку української літератури, але передовсім, це свіжий вітер у думанні української людини взагалі. Під їх впливом молода українська людина почала бачити явища життя у властивій пропорції, з її очей спадає заслана брехні офіційної пропаганди і вона гнітує відчуває національну образу й сором, у ній збуджується гнів і приспана національна гордість.

У цій новій атмосфері духового відродження починають передаватися з рук до рук літературні памфлети, відроджується не перша в нашій історії „захалавна література“. В ній не закликається до революції, але усвідомлюється народові, що з ним роблять.

Аналізуючи матеріали і поезії збірки „Лихо з розуму“ — оповідач підкреслив, що поневолення українського народу — страшніше сьогодні, ніж ми його собі уявляємо, або про нього говориться на еміграції.

Московський шовінізм є скрізь — на кєрвних посадах і в секретних постановках, але про нього не можна згадувати ні словом, ніби його нема. Зате на кожному роздоріжжі кричать про „український буржуазний націоналізм“. Коли ж до цього ще додати, що всі напрямні політики партії спрямовані на т. зв. злиття націй, коли день-у-день у пресі, радіо і на всіляких зборах повторюються ті самі гасла про

нерозривність України від Росії, коли звеличується все російське і принижується все величне в українській історичній традиції, то стане зрозумілим цей нестерпний, гнітучий клімат із розбещеним російським шовінізмом та проявом масового вислужництва та запродавства.

Збірник матеріалів В. Чорновола — „Лихо з розуму“ — **доказує, що сила** спротиву народжується саме в таких умовах. Можна навіть ризикувати твердженням, що спротив постає тоді, коли ворог перебирає міру, коли чаша горя переповнилася.

Закінчуючи свою наскрізь конструктивну доповідь, доповідач підкреслив, що на еміграції наша мудра відповідь на В. Чорновола — „Лихо з розуму“ — може бути лиш одна — розум із лиха.

В дальшій програмі представниці молодшої генерації з правдивим пієтизмом і прекрасною дикцією рецитували кращі вибрані твори із збірки В. Чорновола. П-ні Марійка Хмільєвська-Улянович рецитувала поезії Михайла Осадчого, п-ні Слава Зелінська поезії Святослава Караванського в англійській та українській мовах, п-ні Уляна Стельмах — поезії Михайла Масютка. Оплесками признання нагородили присутні обдарованих рецитаторок.

В дискусії промовляли цікаво та річево — голова Гуртка Книголюбів п-ні Раїса Зелінська, д-р Ярослав Шав'як і д-р Юрій Криволап. Зокрема д-р Я. Шав'як із питомою йому журналістичною ерудицією представив провідну ідею збірки „Лихо з розуму“, як українську національну державницьку ідеологію.

Закінчуючи Вечір, усіх присутніх запрошено до дальшої обміни думок при склянці чаю.

Модератором тієї імпрези був мгр. Анатоль Булавка.

Марія Булавка
пресова референтка

БРІДЖПОРТ, КОНН.

Огляд праці 73 Відділу СУА

Добігає до кінця діловий рік нашого Відділу й треба би нам глянути на його перебіг, згадати кожномісячні ширші сходи членства в діловій атмосфері під умілим проводом нашої голови, п-ні Мирослави Чубатої, та призадуматися над проробленою працею.

Вже **Великдень** „заставив“ нас до

Вітаючи НАШЕ ЖИТТЯ з 25-літтям його праці
пересилаємо побажання редакції і видавництву
успіху на дальше

ЗА УПРАВУ 64 ВІДДІЛУ СУА
у Нью Йорку:

Оксана І. Щур, секретарка

Марія Савчак, голова

Марія Даниш, містоголова

приємної і вдячної роботи, до підготовки до нього: влаштовано показ писання писанок — не лише для членок, але і гостей. Одну неділю присвятили на показ печення бабів і пасок, декоративних, традиційних, а другу неділю на показ печення горіхового торта і французького тіста.

А трохи згодом новий труд: підготовка до **Міжнаціонального Фестивалю**. Бо чи ж мало треба було натрудитися, щоб наше мистецтво було якнайкраще репрезентоване? На жаль, нагород на цьому Фестивалі не давали. Але чи не могли ми почуватися переможцями цього дня, як знов українку, вже четверту з ряду, Лесю Самчук, проголосили королевою Фестивалю? Та і мистецька наша програма заслужила собі на похвали!

Танцюристи з танцювальної школи „Дніпро“, яку провадять молодята Ромка і Павло Черпахи, гідно репрезентували наш національний танок. Буфет був також різномодний і багатий.

А вгляньмо в наші **Вишивані Вечерниці** в місяці жовтні. Зараз по літніх вакаціях взялися наші Союзянки до підготовки цієї гарної імпрези. І тут треба було вложити багато праці, застави і турбот. Але й тому все проходило справно і з радісною атмосферою. Як на кожнорічних вечерницях, так і в цьому році, атракцією були нагороди за найкращі вишивані сукні. Цим зайнялося Жюрі, до якого входили: п-ні Ольга Платош, голова Відділу в Гартфордї, п-ні Анна Любинська, секретарка Відділу в Гарт-

З нагоди 25-ліття НАШОГО ЖИТТЯ бажаємо
дальших успіхів у розвитку журналу

ЗА УПРАВУ 70 ВІДДІЛУ СУА
у Пасейку, Н. Дж.

Олена Площанська, секретарка

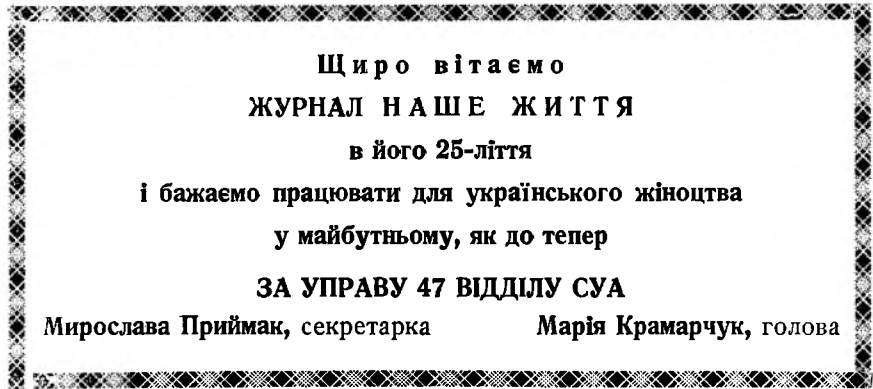
Олена Бобиляк, голова

Марійка Мартинюк, пресова референтка

форд і п. Валерій Остапенко з Бріджпорту. За довгі сукні дістали: І. нагороду п-ні Марія Болонна, ІІ. п-ні Ольга Папроцька; за короткі сукні: І. нагороду п-ні Марія Пелешук, ІІ. п-ні Ольга Пендаківська, І. призначення п-ні Павлина Тимченко, ІІ. п-ні Степанія Базилюк; за костюми: І. нагороду п-ні Марія Романів, ІІ. п-ні Марія Цап; за блюзки: І. нагороду п-ні Раїса Сластин, ІІ. п-ні Ірина Марків; за чоловічі сорочки: І. нагороду п. Лев Марків, ІІ. п. Василь Бабій, ІІІ. п. Василь Пелешук. Також діти Союзянок дістали призначення: І. Люба Базилюк за суконку, ІІ. Марта Бойчук за жакет. Отже ж, на вечерицях було представлено ширше примінення нашої вишивки до модерного строю і це велика заслуга і вечерниць і працюючих жінок. Жінок, що люблять та плекають мистецтво.

І ще одна гордість, це „дитячі зустрічі“, які в цьому році zorganizувала і провадила наша виховна референтка, п-ні Олександра Шуст. Про них буде згадка пізніше.

Культурно-освітня референтка, п-ні Ольга Сусла, дбала про свої завдання,

**Щиро вітаємо
ЖУРНАЛ НАШЕ ЖИТТЯ
в його 25-ліття**

**і бажаємо працювати для українського жіноцтва
у майбутньому, як до тепер**

ЗА УПРАВУ 47 ВІДДІЛУ СУА

Мирослава Приймак, секретарка

Марія Крамарчук, голова

а референтка сусп. опіки, п-ні Ольга Пендаківська, про свої: треба хворих відвідати, і до Вієтнаму вислати посылки.

Також в „ІВКА“ наші Союзянки: п-ні Анна Чернявська, орг. реф., п-ні Ольга Папроцька, реф. зв'язків і п-ні Марія Романів дбайливо репрезентували нас на Міжнародному Чайному Вечорі. Були вони у вишиваних суконках, а стіл з українським печивом прибрали вишивками і керамікою. Діти пп. Б. і М. Романів були в національних строях, син (11 літ) грав

на акордеоні, а дві доні затанцювали наш танок. Тут п-ні Анну Чернявську вшанували з її 5-літтям праці в ІВКА на пості „чермена“.

Отже, здається, Управа Відділу повинна підходити до Річних Зборів із задоволенням, головна наша голова, якій, крім праці у Відділі, приходилося і репрезентувати нас на імпрезах громади. Та це й завдання голови!

Наталія Шуст
пресова референтка

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Річні збори 83 Відділу СУА

Дата: 17. грудня 1968 р.

Збори відкрила п-ні Марта Ярош, голова, вітаючи присутніх. Вона підкреслила, що завданням Відділу є — працювати для скріплення і вдержання сильної і свідомої своїх завдань української жінки, від якої у великій мірі залежить майбутнє української діаспори.

Президія: п-ні Євгенія Івашків, голова, п-ні Оріся Салаяк, секретарка.

Звіти Управи зложили: п-ні Марта Ярош, голова, п-ні Богданна Чехович-Калинич, секретарка, п-ні Дарія Камінська, скарбник, і референтки — п-ні Євгенія Івашків організаційна, п-ні Варка Бачинська культ.-освітня, п-ні Оріся Салаяк імпрезова, п-ні Ніна Січинська виховна, п-ні Лідія Закревська сусп. опіки, п-ні Стефанія Савчук господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 50 членок, з яких не всі активні. У звітному часі прибуло 5 нових.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ широко займався влаштуванням доповідей на різні культурно-мистецькі й громадсько-політичні теми. Відомий мистець Антін Малуца говорив на тему „Як розуміти мистецтво“ (Докінчення на обгортці)

Із Вишиваних Вечериць 73 Відділу СУА в Бріджпорті:

Зліва на право: Пп. Марія Романів, Марія Пелешук, п. Лев Марків, пп. Марія Болонна, Раїса Сластин.

From the Embroidered Dancing Party of the UNWLA Branch 73 in Bridgeport, Conn.

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТЬПЕРШИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ДРУГЕ

МЕДИЧНА ОПІКА В УРСР

Одним із козирів, що ним пишуться працівники Інтуриста, коли обводять туристів по СРСР — є безплатна медична обслуга. Про це також часто згадує советська преса, коли підкреслює „щасливе життя“ мешканців Советського Союзу.

Але трапляються мало помітні нотатки в тій чи іншій газеті, що кидають інакше світло на цю ділянку. І так показалося, що в лікарні с. Суховців Підволочиського району настав великий нелад. У районі перестала діяти електрика, не працювала й водокачка. Трудно було доставити воду до лікарні і внаслідок того завелась нечистота. Останнім часом навіть прокип'ятити медичний інструмент стало проблемою для персоналу лікарні.

Яка ж медична установа може працювати в таких умовах? Скарги персоналу до головного лікаря не давали вислідів. На урочомлення електромережі це теж не мало впливу. Хворі скаржились, діти занепадали щораз більше.

У справу вглянув Тернопільський облздороввідділ. Але шойно тоді, коли мати хворої дитини, М. Триполюк, схвилювана до крайності таким станом, написала листа до редакції „Радянської Жінки“, на місце виїхала лікарка обласної дитячої лікарні В. Гулик і ствердила дійсний стан.

Справу наладнано і лікарня вже забезпечена водою. Але як довго тривав цей стан і скільки таких лікарень ще є в Україні, того не знаємо. Виходить, що скарги до надрядної установи — чи то в медичній чи то в ділянці електромережі — зовсім не діють. А тільки страх перед розголосою у газеті може спонукати до перевірки якогось недоліку.

Ось яке воно, оте „щасливе життя“!

Осяги двадцятиліття

Ювілейне свято Світової Федерації Українських Жіночих Організацій (СФУЖО), що відбудеться у Філадельфії 22. березня 1969 р., подасть підсумки цього 20-літнього шляху. Та заки почуємо їх у доповідях і звітах, заки пізнаємо осяги цього 20-ліття, добре було б зрозуміти ґрунт, на якому вони виростили.

У заснуванні СФУЖО у листопаді 1948 р. взяли участь 8 центральних жіночих організацій — Союз Українок Америки, Укр. Зол. Хрест, Організація Українок Канади, Союз Українок Канади, Ліга Українських Католицьких Жінок, Об'єднання Українських Жінок Німеччини, Об'єднання Українок Бельгії, Союз Українок Аргентини. Вони були розкинені територіально і вміщували членство різного віку, віровизнання і територіального походження.

Першим намаганням Управи під головуванням бл. п. Олени Кисілевської було — об'єднати ці жіночі гурти не тільки номінально. Для розкинених і непривичних для спільної дії жінок треба було знайти відповідну атмосферу і спільну платформу. Це вимагало великого напруження і доброї волі з усіх сторін. Процес зживання і консолідування проходив поволи й поступово. При тому в часі великого переселення творились нові жіночі організації і збільшували собою нашу організовану сім'ю. І коли врешті в 1959 р. скликано Другий Світовий Конгрес у Нью Йорку, процес консолідації завершено і тоді у СФУЖО було об'єднаних 15 жіночих організацій. Прибули — Організація Укр. Жінок ВБританії, Організація Укр. Жінок Бразилії, Союз Українок Австралії, Об'єднання Укр. Жінок Венесуелі, Об'єднання Жінок Ліги

Визволення України, Укр. Жін. Союз Австрії.

Вже в часі цього 10-ліття Управа СФУЖО провела певні акції, до яких включилися майже всі складові організації. Це була — допомога залишенцям у Німеччині й Австрії, що прийняла різні форми, залежно від спромог складових організацій. Таким самим відгомонам пройшло через усі країни вшанування пам'яті 500 замучених жінок у Кінгрі та встановлено тоді Свято Жінки-Героїні. Дальшою ініціативою стала виховна акція СФУЖО, що включила Виховні Семінари Матерів, Дитячі Світлички, Курси Вчителюк Дошкілля. Зроблено початок Бюра Спільної Служби і Гуртків Добровільної Жіночої Допомоги. Гуртки Книголюбів допомагають жіноцтву пізнати й підтримати сучасну літературу. Зворушливим проявом цього об'єднання була акція спільно побудованого нагробника, що його двинули українські жіночі організації на могилі бл. п. Олени Кисілевської, першої голови СФУЖО.

Слід згадати тут також про осяги в зовнішній репрезентації нашої жіночої спільноти. У 1950 р. СФУЖО стала членом Світового Руху Матерів (М. М. М.) у Парижі, від 1955 р. почала брати участь у Конгресах Міжнарод. Жін. Руху, а від 1963 р. у Конгресах Міжнарод. Жін. Ради, як заприязнена установа, а в 1966 р. стала членом Міжнарод. Секції Ген. Федерації Жін. Клюбів. Завдяки тому українки здобули вже зв'язки на міжнародньому ґрунті.

Цей ріст у силу Світової Федерації Українських Жіночих Організацій знайшов свій вираз на Світовому Конгресі Вільних Українців у 1967 р. Там СФУЖО дала ініціативу до Жіночої Сесії і в висліді її увійшла до Секретаріату

80-ЛІТТЯ ГРОМАДСЬКОЇ ДІЯЧКИ

Світова війна розкинула нас по всьому світі. І хоч про декого не було вісток, проте з часом заслуги висувують його знов на чільне місце. І так сталося, коли Гурток Організації Українських Жінок у Нотінгемі спільно з Марійською Дружиною влаштував гостину для відзначення 80-ліття п-ні Корнелі з Охримовичів Куликової.

Корнелю Охримович народилась у 1888 р. в с. Лолин, Долинського пов., у сім'ї священика. По закінченні Дівочого Інституту в Перемишлі вона повернулася у с. Велдіж, Долинського повіту, де її батько був парохом. Тут допомагала матері у господарстві, але й стала працювати над піднесенням культурного рівня села. Зорганізувала молодечий церковний хор, ставила дитячі театральні вистави, провадила для дівчат вишивкарські курси. Згодом постав у селі драматичний гурток, що ставив у stodолі й театральні вистави для дорослих. З радістю могла вона занотувати акцію будови Нар. Дому, що виросла з тих скромних імпрез.

У 1913 р. Корнелю вийшла заміж за о. Василя Кулика. Короткий час провела в селах того ж повіту, де її чоловік душпастирював. А по війні подружжя замешкало в Зборові, де о. Кулик став парохом і деканом. Тут знов за її почином розцвіла праця драматичного гуртка при читальні „Просвіти“. П-ні Корнелю займалась працею серед молоді у т-ві св. Михайла і в Соколі. За її почином засновано кравецьку школу і вишивкарські

СКВУ, делегуючи туди свою голову п-ні Олену Залізник.

Внутрішню динаміку українського жіночого руху характеризує обставина, в якій СФУЖО має безперечно свої заслуги. Це є творення нових жіночих організацій в наших поселеннях. В останньому часі включилися в нашу організовану сім'ю — Об'єднання Жінок ОЧСУ в ЗСА і Організація Жінок ім. Олени Теліги у ВБританії.

Правда, ще не всі жіночі організації об'єдналися у СФУЖО. Жаліємо того, що не всі посестри наші вміють знайти спільну мову і спільну мету з великою більшістю українського жіноцтва. Та віримо, що до того дійде колись, бо наша Батьківщина та її недоля того від нас вимагають.

З ювілейної гостини ОУЖ у Нотінгемі:

Зліва до права: о. д-р А. Михальський, п-ні Корнелю Кулик, ювілянтка, п-ні Анастасія Остап'юк, голова ОУЖ.

Ukrainian Women's Ass'n in Nottingham, England, honored Mrs. Cornella Kulyk, noted social leader at her 80th anniversary

курси для дівчат. Впродовж 16 літ була головою Філії Союзу Українок.

Велика мандрівка привела подружжя при кінці 2. світової війни до Відня, де ув'язнено о. Кулика і слід за ним пропав. У Лондоні п-ні Корнелю була кілька літ господинею священничого дому. Переїхавши до брата в Нотінгем стала головою Марійської Дружини, яку провадила кілька літ А й тепер служить порадою й допомогою всім, що до неї звертаються.

Своїм відзначенням Гурток ОУЖ і Марійська Дружина виявили вдячність ювілянтці. Життєписний нарис дав о. д-р А. Михальський, промовляли п-ні Анастасія Остап'юк, голова Централі ОУЖ, п-ні Горпина Стасів,

голова Гуртка ОУЖ, п. В. Лесюк, голова місцевого Відділу СУБ, п-ні М. Гложик від Марійської Дружини і п-на Галина Стахів від молоді. Так ушанувала громада невтомну трудівницю, що наполегливо працювала над піднесенням культурного рівня свого народу.

Г. С.

ГРОМАДЯНКА

з 1946—1950 рр.

4 числа ксштують 1 дол.

Замовляти в Централі США.

Х. Літературний Конкурс СФУЖО

З ініціативи і фундації радної м. Дітройту Марусі Бек створено при СФУЖО літературну нагороду для жінок-письменниць. У виконанні цієї постанови проголошуємо очим

10-ТИЙ ЛІТЕРАТУРНИЙ КОНКУРС СФУЖО.

Предметом Літературного Конкурсу є начерк, етюд — короткий, найпростіше скомпонований твір, що вкладається в рамки однієї події, одного характеру, однієї сценки.

На нагороду призначено по 100 дол. за два рівнорядні твори.

Учасницями Конкурсу можуть бути жінки-письменниці або всі, що хотіли б ними бути.

Про уділення нагороди видасть постанову Жюрі, до якого увійшли: Уляна Любович, Іван Смолій, Леся Храплива.

Реченець Конкурсу: 31. травня 1969 р.

Конкурсні твори слід надсилати в трьох примірниках під псевдонімом, подаючи справжнє прізвище авторки в запечатаній коверті, на адресу Нашого Життя з допискою „Для Комітету Літературної Нагороди“.

УПРАВА СФУЖО

На сторожі здоров'я

Петро Чижик

Фізичні вправи

Гімнастика — це ворог усіх хвороб і джерело здоров'я; вона розвиває силу, мужність, витривалість, опірність проти хвороб.

М'язи треба вправляти: тоді вони зміцнюються і підсилюється обмін речовин в організмі. На м'язи припадає 45% загальної ваги тіла. У старих людей, які не роблять фізичних вправ, м'язи атрофуються, розростається недіяльна товщева і сполучна тканина.

У людини, що не рухається, в обігу крові буває тільки 55—75%, а решта, як резерв знаходиться в печінці, селезінці та шкірі. Під час фізичних вправ кількість обігу крові збільшується, поліпшується постачання кисню та споживних речовин до кожної клітини тіла й організм звільнюється від шкідливих речовин обміну.

Фізичні вправи поліпшують роботу нервової, серцево-судинної й дихальної системи, шлунко-кишкового тракту, органів виділення, залоз внутрішньої секреції, підвищують життєвий тонус та працездатність.

У людини, що не робить фізичних вправ і фізично не працює, серцеві м'язи слабкі і мляві. Під впливом фізичних вправ серце зміцнює свої м'язи, вони стають витривалішими і більш працездатними, а це одна з головних умов здоров'я та довголіття. Резервові сили серцевого м'яза — великі. Потенціальні сили навіть хворого й ослабленого серця — поважні.

Фахівець серцевих недуг лікар Павло Байд заявив, що при допомозі фізичних вправ можна уникнути атеросклерозу, найпоширенішої недуги теперішнього часу. Статистика показує, що людей у віці 55 літ, які не працюють фізично, вмирає від серцевого удару два рази більше, ніж тих, які мають фізичну працю. Сидяче життя без руху, без фізичних вправ ослаблює серцеві м'язи. Ре-

гулярне, помірковане фізичне тренування укріплює серце.

Під час спокою крізь серце за одну хвилину проходить 3 літри крові, а під час фізичних вправ — 30 літрів. У тренуваного серця коефіцієнт корисної праці вищий, ніж у серця нетренованого.

Відсутність руху погіршує нормальні функції суглобів. Коли людина не робить фізичних вправ, стан її суглобів погіршується, — суглобні торби зменшуються, рідина в них висихає, поверхня з'єднуючих кісток руйнується, кровобіг сповільнюється, рухи суглобів обмежуються. Тому щодня ранком треба робити гігієнічну гімнастику: махові вправи для м'язів, рук, ніг, спини, тулуба. Після гімнастики треба все тіло розтерти мокрим, а потім сухим рушником. Для цього спочатку вживають теплу воду, а потім привчають тіло до холоднішої. Процедура обтирання займає 5 хвилин.

Фізичні вправи поліпшують функції органів дихання. Поверхня легенів дорівнюється 100 кв. метрам; через цю поверхню організм одержує кисень та виділяє вуглекислоту. Під час спокою людина за одну хвилину вдихає 5-9 літрів повітря, під час гімнастичних вправ — 60-80.

Щоденні гімнастичні вправи затримують атрофію організму, зменшують у тілі кількість непотрібного товщу і підвищують життєдіяльність людини.

Старі люди повинні робити гімнастичні вправи повільно, з перервами при переході до інших вправ. В залежності від самопочуття визначається індивідуально кількість вправ і темп їх виконання. Найліпше у цьому випадку одержати пораду у лікаря-фізіотерапевта. Фізкультурні вправи треба підбирати такі, що тренують усі м'язи тіла.

Лікувальні вправи, призначувані лікарем-фізіотерапевтом, застосовують при різних хворобах. При деяких хворобах із дозволу лікаря корисно займатися відповідним спортом.

Людина без руху і фізичних вправ не зможе зберегти здоров'я і досягнути довголіття.

(Із книжки „Як досягнути довголіття“, 1968.)

Куховарські назви

БУКВА О

Обмін речовин — сукупність процесів перетворення і виділення речовин у живому організмі.

Овечина — м'ясо з вівці.

Овоч, овочі — плід, плоді.

Огірок, гор. Огірочок, огірковий росіл.

Ожіна — ягоди. Ожінівка, наливка з ожин. Ожїновий, ожїник.

Окіст (рос. окорок) — сира (не вуджена) задня свиняча шинка.

Окраєць, окрайчик (хліба).

Окрушина, крїхта.

Окрїп — а не кип'яток, рос.

Окунь, риба. Окунь звичайний (perch), окунь морський (sea-bass).

Оладок, оладки — рід млинців.

Оліва, олівка (рос. маслина) — 1. їстівні плоди оливкового дерева. Уживаються до соління, консервування і виробу олії. 2. Олива в технічному вжитку.

Олія (поль. olej, рос. постное масло), рідка, рослинна, їстівна сіль. Олія оливкова, соняшникова, конопляна, льняна, кукурудзяна.

Оліїстий, оліїти, олійний (рослина).

Олійниця, олійник.

Омар, морський рак, lobster, рід морських їстівних тварин.

Омлет — страва з яєць.

Опáра — розчина, leavened dough.

Омаста, мастило — приправа з ситі (товщу).

Опéньок, опéньки, підпéньки — рід їстівних грибів.

Оселéдець, риба, осередець в'ялений (kipper). Оселедцевий, оселédниця.

Осетер, риба (sturgeon). Осетрина — м'ясо з осетра. **Н. Ч.**

Користаймо з досвіду

Тамара Крижанівська

На закінчення м'ясниць

М'ясниці ще в повному розгарі і нам може схотілось би прочитати припис на соковиту печеню чи пампушки. Та вже треба думати наперед. Нас чекає традиційний „оселедець“, коли то будемо прощатися з зававами. А потім багато днів Великого Посту, коли хочеться покуштувати оселедця в різній формі.

Тому подаємо кілька приписів на закуски і страви з оселедця.

Паста з оселедців (форшмак)

Потрібно:

- 1 оселедець товстюх, або 2 звичайні молочачки
- 1 винне яблуко, або $\frac{1}{2}$ горнятка яблучної підливи
- 7—8 грінок білого хліба, намочених у воді або молоці й витиснених
- 2 середні солодкі цибулини
- $\frac{1}{2}$ горнятка олії (оливи) (на піст), або квасної сметани чи вершків (сметанки)

Оселедець намочити у воді (змінюючи кілька разів) на добу. Обібрати із шкірки і остей. Змолоти, а краще посікти з яблуком, цибулею і булкою. Додати олію чи сметану, мелені перці, запашний і гіркий. Вимішати все разом, виложити на малий полумисок у виді сплющеного валочка і прибрати зеленим пір'ям цибулі. Коли нема строгого посту, можна посікти також ще два твердо зварені яйця.

Оселедцева салатка

Потрібно:

- 1 оселедець товстюх
- 3 яйця твердо зварені
- 1 велика салатна цибулина (солодка)
- 8 унцій швейцарського сира
- 1 великий квашений огірок
- 2 середні тверді помідори
- 1 винне яблуко
- 2 ложки майонезу (салат дресінг)
- 1 ложечка оцту
- 1 ложечка цукру

Вимочений оселедець у воді впродовж 5—6 годин без шкіри

й остей покроїти дрібненько (около $\frac{1}{4}$ інча) скропити оцтом і посипати цукром, нехай трохи постоїть. Всі складники покроїти так само дрібно, як оселедець. Помідор почистити і відкинути зернята. Шкірку використати на троянду для декорації. Яблуко посікти. Все вимішати разом з майонезом. Виложити на салатницю, прикрасити зеленню петрушки, помідоровою трояндою або мухоморком із яйця і помідора. Добре зробити день наперед або кілька годин перед поданням.

Оселедець по-волинськи

Потрібно:

- 2 оселедці товстюхи
- 4 цибулини (2 горнятка крайної)
- $\frac{1}{2}$ горнятка олії (оливи)
- 4 ложки помідорової гірчиці (кетчуп)

Оселедці намочити на 5—6 годин, почистити із шкірки та остей, покроїти на кусники 1 інч. завбільшки. Цибулю покроїти в грубі півкружки і зм'якшити на олії. Додати „кетчуп“, щоб було винне і смажити ще, аж олія буде прозора (15 хв.), прохолодити та перекласти оселедці верстами в слоїку. Другого дня добрі для подання на закуски з малими тонкими скибками чорного хліба.

У всіх приписах можна оселедці товстюхи заступити готовими маринуваними у вині чи оцті (знайти такі, щоб не були тверді). Числити слід около 7 унцій чистого м'яса на один оселедець у приписі. Якщо будуть ості, треба їх усунути, а кусники обсушити на паперовім рушнику.

Оселедець в олії (оливі)

Потрібно:

- 1 оселедець товстюх
- 2 середні цибулини, покряяні кружальцями
- $\frac{1}{2}$ горнятка олії (оливи)
- $\frac{1}{2}$ горнятка оцту або цитринового

соку (купити готовий Real Lemon)

- 1 ложечка цукру
- 8 зерен запашного перцю
- 2 лаврові листки
- $\frac{1}{2}$ цитрини, тонко крайної, без шкірки і зернят
- Можна дати 3—4 гвоздики.

Оселедець намочити на цілу добу, змінюючи 3—4 рази воду. Почистити із шкірки і старанно вибрати ості та вишкрябати темну серединку. Порізати на около 8 кусників. Складати до слоїка верстами цибулю, оселедець і цитрину. Поміж давати перець і лаврові листки. Все заллати олією з цитриновим соком і цукром так, щоб покрило. Верства цибулі повинна бути і на споді і на верху.

Добре зробити відразу кілька штук і держати у холодильнику.

Накладані оселедці

Потрібно:

- 3 оселедці
- 3 яблука
- $\frac{1}{2}$ горнятка сметани (до вбивання)

Вимочити оселедці на 2—3 години, стягнути шкірку і виїняти ості. Перерізати здовж хребта і покроїти цілого оселедця на поздовжні смуги. Повинно вийти 4—6 з одного оселедця. Покласти на подовгуватий полумисок. Яблука потерти на дрібній терці і уложити зверху тонкою верствою на оселедці. Сметану вбити, щоб була густа і помастити нею оселедці поверх яблук. Прибрати зверху начиненими оливками. Можна прикрити целофаном і тримати в холодильнику.

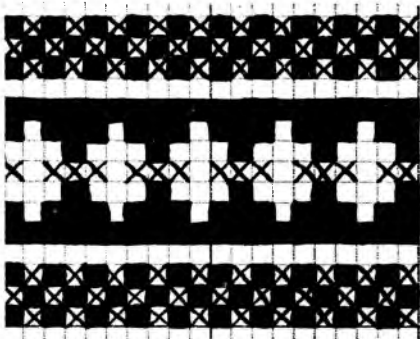
Примітка: Замість тертих яблук можна вжити яблучного мусу.

ЩОТИЖНЕВІ ЗАКУПИ

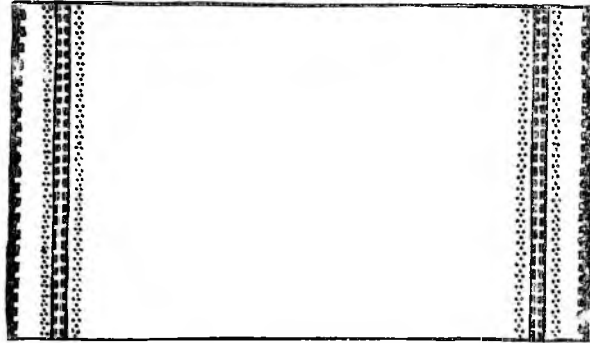
Гелоїза, господарська дорадниця великих американських часописів, радить їти поодинокі на щотижневі закупи. На її думку, закупи в товаристві, хоч би найближчих, все дорожче обійдуться. Бо чоловік хоче щось іншого, приятелька порадить щось друге і додатково прибавиться кілька зайвих складників.

Чи знаєте плян праці Вашого Відділу? Яка Ваша участь у ньому?

Українська ВИШИВКА

Взір до серветки ч. 1

НАСТІЛЬНІ СЕРВЕТКИ

Накриття стола тепер дуже змінилося. Замість одноцілої скатертини вживають настільних серветок під кожне накриття. Це улегшує накривання та й зменшує роботу коло прання і прасування столового білля.

Подаємо зразки настільних серветок. Їх розмір є звичайно 16x10" і виконують їх із білого або бежового матеріялу. До вишивання годиться полотно й панам, але виконують серветки також з юти чи іншої тканини, на якій можна рахувати нитки.

Ч. 1. Настільна серветка з білого полотна або панам. На обох краях обведена вузьким узором у двох кольорах. Вужчі рубці викінчені обміткою у двох кольорах, а ширші мережкою або завиваним рубцем.

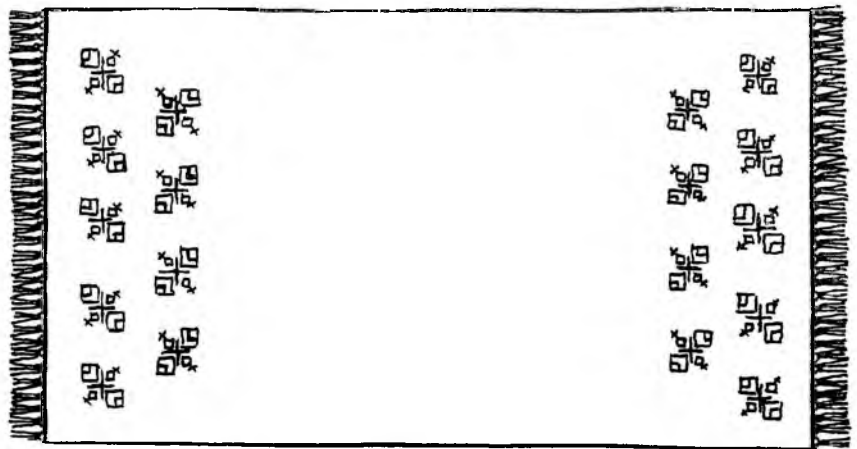
Ч. 2. Настільна серветка з бежової панам. Буковинський взір покиданий уздовж вужчих країв у двох рядах. Мотив „метелик“ треба спрямовувати на переміну то в один, то в другий бік.

Вужчі краї серветки викінчені тороками, що закріплені однією з ниток вишивки. Ширші краї викінчені мережкою або завиваним рубцем.

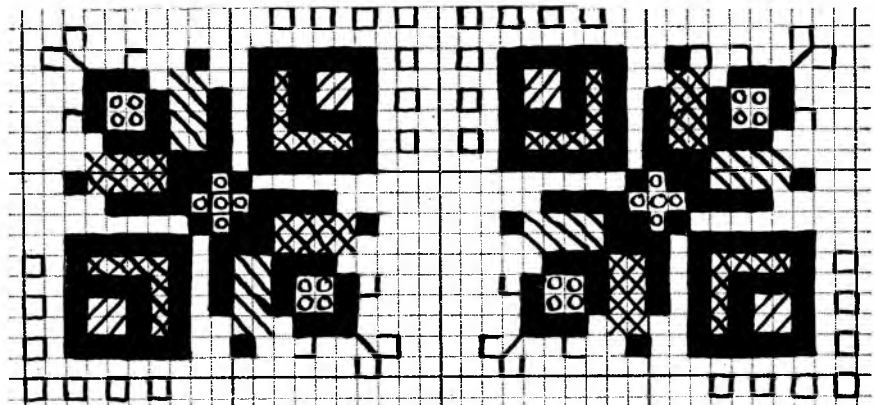
Взори до серветок

Подільський взір. Чорно-червоний взір виконаний хрестиками. Чорна ■■ ч. 310, червона ч. 666.

Буковинський взір. Мотив „метелик“ виконаний хрестиками і півхрестиками в кількох кольорах. Чорна ■■ ч. 310, червона хх хх ч. 321, жовта // // ч. 742, зелена || || ч. 905, помаранчева оо оо ч. 740.

Настільні серветки під накриття
Embroidered napkins

Взір до серветки ч. 2

- Ukrainian Woman -

Many Differences

Organizational matters are a frequent topic in our magazine. They appear in the form of articles, appeals, reports or discussions. The latter are perhaps the most valuable for they allow for a variety of opinions on a common topic.

The UNWLA embraces various groups — the founding members, those first immigrants who several decades ago built the UNWLA, their daughters who founded the Junior Chapters in the 1930's, the immigrant women of the post World War II years of their predecessors, and now — their daughters, young women who have been reared in this country and whose approach to organized UNWLA life is still different from that of the other groups.

Discussion among these groups is not only valuable, but, in fact, desirable for it allows for the expression of views and helps in selection of a course of action which is most appealing to the majority of the membership.

One such discussion was initiated in "Our Life" (No. 11,

1967) by Mrs. Lesia Riznyk in her article: "Do You Agree?" Mrs. Riznyk expressed her views on the struggle of the parents to combat the assimilation process which their children are undergoing. Mrs. Riznyk argued that the parents fail to understand the important and valuable influence of the environment on the youngsters. She was answered by Mrs. Maria Savycka in an article entitled: "Our Fear is Justified" (No. 1, 1968). Mrs. Savycka attempted to explain and justify the parents' attempt to foster in their children strong and positive feelings about Ukraine, especially in respect to the use of the Ukrainian language.

Probably neither of the ladies succeeded in convincing the other, but at least they were given the opportunity of presenting their views on a subject which is important to them. For the UNWLA membership the discussion meant that the different groups respect each other's views and feelings — certainly a desirable trait in any discussion.

Unfortunately, the same can-

not be said of the discussion which was initiated in the Bulletin of the UNWLA Regional Council in Detroit. In the third issue for 1968 the L. Ukrainka Branch 37 called upon the Ukrainian-speaking Branches to explain why they have shown so little understanding for the Branch.

There was no explanation as to the extent or form of the misunderstanding and no statement as to the course the discussion was to take. The Bulletin's editor answered in much the same vein. She felt that the lack of understanding was chiefly due to the fact that Branch 37 used the English language consistently in the transaction of all their affairs despite the fact that their Branch had for its patron the famed Ukrainian poetess Lesia Ukrainka.

It seems that this form of discussion falls short of its aim. Both sides should state their views clearly and to the point, always keeping in mind that all members of UNWLA have the same right to state their views and to be heard.

Only an honorable discussion achieves its aims. All accusations and retorts only lead to quarreling, something we certainly want to avoid!

Let us realize that we all have equal rights in our organization and that we must respect the opinions of others if we hope to have our opinions respected. The problem lies not in the differences of opinion which exist in our organization (as they do in all other organizations) for in these differences lies our strength. But these differences must not become a weapon in the hands of one group or another. They should be utilized for the greatest good of our entire membership.

Ivan Franko:

W O R K

As iron which possesses magic power
To draw another piece unto itself
Will lose its strength when left upon a shelf,
But grows when it is utilized each hour;
As inactivity will bring on rust,
And 'neath the rust its strength wanes unexpressed,
So is the hearth by secret grief oppressed —
If it doth feed thereon, it turns to dust.
'Tis only work that can destroy the rust
Which eats the heart, which can preserve a trust
In better things to come, enable man to strive.
In work alone can man's strength be unfurled;
Naught else hath worth, for work keeps man alive.
1880

From "Selected Poems"
Translated by Percival Cundy

WOMAN OF CONSCIENCE AWARD

With a deep sense of pride the members of Soyuz Ukrainok Branches 72, 53 and 32 honored Anastasia Volker, UNWLA Vice-President and Provincial Chairman, at a Reception held October 18, 1968, at the Ukrainian Institute of America, New York City. The reception was given in recognition of Mrs. Volker's having been chosen as one of the recipients of the National Council of Women's "Woman of Conscience" Award.

The award was presented by Mrs. Louis J. Robbins, President of the National Council of Women of the United States, at a luncheon held on October 15, 1968, at the New York Hilton Hotel in conjunction with their 40th Biennial Meeting. In citing Mrs. Volker, the President stated that "she has been able to bridge the gap between her native Ukraine and her adopted country, the United States; she has recognized for herself and her fellow 'new' American citizens the equal importance of their rights and their responsibilities; and she has been an eminent example of the enrichment to the United States which high minded foreign born men and women can bring."

Other recipients of the "Wom-

Presidents of English-speaking Branches with Anastasia Volker, recipient of Woman of Conscience Award and guest of honor at Reception held October 18, 1968, at Ukrainian Institute of America, N.Y.C. (l. to r.) Rosalie Polche, Pres. Br. 72, Alexander Riznyk, Pres. Br. 53, Anastasia Volker, guest-of-honor, Dorothy Losowyj, Pres. Br. 32.

an of Conscience" Award were Mrs. Dean Rusk and Mrs. Martin Luther King, Jr.

The National Council of Women of the United States, of which the UNWLA is a member, represents over 15,000 women. Their 40th Biennial Meeting was devoted to the subject of Human Rights which is the prevailing concern in today's world. The Council upheld the observance of the principles of the United Nations document on Human Rights and underlined the fact that universal Human Rights do "begin in small places, close to home." Eminent political and international leaders, including

vice-presidential candidate Edmund S. Muskie and Senator Jacob K. Javitz, spoke on "Human Rights In Conflict."

UNWLA participants in the all day public forum included: Stefania Pushkar, President; Irene Padoch; Katherine Peleshok; Lydia Diachenko, Philadelphia Regional Council President; Dorothy Losowyj, President of Branch 32; and Rosalie Polche, President of Branch 72. In the workshop relating to the Role of the Minority Groups, Anastasia Volker spoke on "The Right to be Different."

At the reception given in Mrs. Volker's honor at the Institute, Rosalie Polche, as Chairman, congratulated the guest of honor on receiving this distinct honor which will be long remembered and recorded in the annals of Soyuz Ukrainok. Mrs. Polche introduced Alexandra Riznyk, President of Branch 53, who gave a brief biographical sketch of Mrs. Volker. Congratulations were extended by Lydia Burachynska, representing the Central Office, Olha Sonewycka, representing the New York Regional Council, and Irene Lewycky, representing the Newark Regional Council.

A charm with the inscription "A Date to Remember" was given to Mrs. Volker by the English-speaking Branches and was presented to her by Dorothy Losowyj, President of Branch 32.

In responding, Anastasia Volker humbly thanked the assem-

Branch 72 and Guests at Volker Reception held October 18, 1968 at Ukrainian Institute of America, N.Y.C. (Seated l. to r.) A. Radosh, A. Kosciw, Anastasia Volker (recipient of NCW's Woman of Conscience Award); R. Polche (Pres. Br. 72); Lydia Burachynska (UNWLA Vice-President); N. Sawicki. (Standing l. to r.) M. Meleta, M. Ricket, O. Liteplo, A. Bezko, T. Husia, H. Prociuk, M. Lesawer.

English Articles in 1968

BOOK REVIEW

	No.	p.
M. Chyz: Woman and Child in the Modern System of Slavery — USSR	11	25
Hr. Kostiuk: Stalinist Rule in Ukraine	6	20
Kotsubynskyj M.: Chrysalis and other stories	4	20
G. Luckyj: Literary Politics in the Soviet Ukraine	1	26
O. Svitlychny and Dzyuba: Ukrainian Writers Under Fire	?	21

EDITORIALS

An Important Anniversary	1	15
Declaration of Human Rights	2	19
M. Dushnyck: Vital Issues Concern of GFWC Convention . No. 9, p. 26, No. 10 p. 26	11	26
Ferment in Ukraine	3	19
M. Kuropas: Human Rights in Ukraine	8	15
Our Memorandum	4	19
77th GFWC Convention	7	19
Should We Close Our Eyes? On the Threshold of the Convention	6	19
	5	19

FEATURES

Ascension Manor in Philadelphia	1	25
M. Baczynsky: With an Eye Towards the Future	3	21
Christmas Dishes	11	24
Memorandum of United Organizations from Central and Western Europe	7	20
O. S. Prociuk: Abstract Painter:	2	20
T. Sawycka: Our Fear Is Justified	1	16
A. Volker: Our Head Is Not In The Sand	5	19
A. Volker: Are We Prepared To Accept Today's Challenge?	10	27

OBITUARY

Katherine Gabrivska	3	20
Maria Yurkevych	1	26

POETRY

I. Franko: The Cranberry	7	19
T. Shevchenko x x x	3	19
T. Shevchuk: Na nebi zirka	11	24
L. Ukrainka: Where Are The Strings?	1	15

bled for the honors bestowed upon her. She stated that the award from the National Council of Women was not hers alone but belonged equally to Soyuz Ukrainok.

In closing, all present joined in singing Mnohaya Lita to the guest of honor.

Rosalie C. Polche

	No.	p.
L. Ukrainka: And Yet, My Mind	4	19
O. Vlyzko: Sailors	8	15
M. Zerov: To Kiev	6	19

RECIPES

Culinary Terms . . . . . No. 10, p. 28	11	26
Chocolate Crunch Torte	4	20
Rozky or Meltaways	1	26
Ukrainian Tea Cakes	1	26

SUCCESSFUL WOMEN

Lilly Bochonko	4	21
Oksana Borushenko	1	25

UNWLA ACTIVITY

M.D.: Human Rights Group	7	21
M. Dushnyck: Greetings from UNWLA at the 77th Annual Convention of GFWU	8	25
First Ladies Luncheon	6	21
Home for the Elderly	10	28
Motions of the Public Relations Commission at the XV UNWLA Convention	9	27
Reception for Mrs. A. Volker	10	27
UNWLA Members Meet Mrs. A. Volker	11	27
Woman of Conscience Award Branch 32, Newark, N. J. No. 3, p. 20	8	26
Branch 37, Detroit, Mich. No. 5, p. 21	7	20
Branch 58, Detroit, Mich. No. 5, p. 20	9	27
Branch 60, Cleveland, Ohio No. 3, p. 20, No. 7, p. 21, No. 8, p. 26, No. 9, p. 28	10	288
Branch 72, New York No. 2, p. 20	6	20
Branch 80, Warren, Mich	8	25

REGIONAL COUNCIL LIBRARY

The Regional Council of Rochester, N. Y. has opened a library according to UNWLA Board directives. The Library includes books by women authors and publications about Ukrainian rites and traditions. An exhibit of the library's holdings is usually presented on the occasion of meetings of the Regional Council or Literary Evenings.

EXHIBIT AT THE DETROIT HISTORICAL MUSEUM

The Historical Museum of Detroit biennially presents an exhibit of the Christmas customs of various nations. This year the UNWLA Regional Council presented a scene from a Water-

blessing with mannekins dressed in Ukrainian folk costumes set against a wintery background and simulated ice cross. The exhibit was prepared by Mrs. Johanna Draginda-Kulchycky, Mr. Eugene Draginda, and Eugene Nabozhniar. Mrs. Anastasia Volker, UNWLA vice president, assisted with the exhibit.

BOOK REVIEW

Ellisif Jarzileifsdottir in the Northern Sources; Scandinavian Peoples and Kievan Rus.

Written by Vera Rich, a young English poetess fluent in Ukrainian, Bielorusian, German, French, Icelandic, and several other languages, who has translated many of the works of Shevchenko, Lesya Ukrainka and Franko. She has also written several poems with Ukrainian themes. One of these — Elizabeth, The Wise King's Daughter — appeared in the October 1963 issue of OUR LIFE magazine.

Her book explores the writings in Scandinavian literature on Elizabeth, daughter of Yaroslav, who married Harald, half-brother of King Olaf of Norway.

Ukraine-Rus and Western Europe in 10th-15th Centuries.

Published by the Association of Ukrainians in Great Britain in 1964. Written by Professor Natalia Polonska-Wasylenko, a well-known authority on the history of Western Europe.

This scholarly work, with many references and footnotes, traces ancient Ukraine's relations with Western Europe: in particular, the close dynastic links between the ruling houses of Kiev and the Western European States.

A. Riznyk

OUR LIFE
 Edited by Editorial Board
 Published by the Ukrainian
 National Women's League
 of America, Inc.
 4936 N. 13th St.
 Philadelphia 41, Pa.

Віра Мельник

Щаслива знахідка

Щось загуркотіло в коридорі і до хати вбігла з криком Таня: — Мамо, Левко на мене кидає снігом! — Що з вами діти, — прикликала мама Левка, — чому ви не можете спокійно бавитися? Ви ж самі хотіли на двір, бо в хаті нудно.

— Ми вже збудували діда і тепер не маємо що робити — нарікав Левко. — То знаєте що, піддала думку мама — відгорніть сніг перед гаражем наших сусідів. Пан Боднарук вернеться пізно з праці змучений, і не мусітиме цього робити. Але ти, Левку, починай від вулиці, а Таня нехай іде коло гаражу. Тільки не бийтеся!

Діти взялися до роботи і скоро відкидали пухкий сніг на боки. — Таню, Таню! — закричав раптом Левко з боку вулиці. Таня побігла до нього і побачила невелику мокру торбинку, яку Левко викопав із снігу. Діти розкрили її — там були дві срібні п'ятдесят-центові монети з виритим образом президента Кеннеді. Коли вони принесли свою знахідку додому, то мама пояснила, чому тих грошей не можуть собі затримати.

— Завтра візьми торбинку до школи і спитай чи хтось із дітей не загубив, наказала Левкові.

У школі пані директор цілий тиждень оголошувала через голосник про Левкову знахідку, але ніхто не приходив по торбинку із срібними монетами. — Тепер можеш собі гроші затримати — сказала вона Левкові, — але дай одну монету Тані, бо ж вона теж відгортала сніг.

Свій гріш Левко кинув до скарбонки і цілий час нею калатав, а Таня своїм бавилася, аж загубила. Було ж то гамору і крику! Всі шукали, аж врешті сама Таня знайшла монету між своїми забавками.

— Я вже того маю досить, сказав тато. — Як ти Таню грішми бавишся, то вони нічого не варті.

Краще купи собі щось і буде спокій! — Мені шкода такий гарний гріш видавати, обізвався Левко — і так за 50 центів не можна нічого цікавого купити. — То ви наперед кілька днів подумайте, порадила мати.

Левко і Таня думали кілька днів, але не могли на ніщо рішитися. Та в неділю, коли пішли до церкви, побачили як там пані збирали гроші до пушок. Одною з тих пань була тета Левка і Тані. Вона розказала їм, що гроші ті для українських дітей, яким потрібно теплого одягу, книжок, чи інших речей.

— Я дуже радо дам своїх 50 центів, сказав Левко, — але за них можна купити хіба чверть шапочки! Таня теж почала сміятися: — А за моїх пів шалика, або один рукав! — Я вам добре пораджу, відповіла тета Оля — за твій гріш, Таню, купимо одну рукавичку, а за твій Левку, другу. — Добре, добре, погодилися діти і вкинули свої монети до пушки.

— Ну, нарешті! сказав тато. — Вже не буде крику і сварки за ті гроші, а радість якійсь дитині. Як Марусю, звернувся він до мами — а може б ми так дали грошей на пів плащика?

— Пів плащика, як смішно! заплескала в долоні Таня.

— Тато пів і я пів, пояснила мама, та вкинула гроші до пушки теті Олі.

Всі усміхнені і веселі всідали до авта. А Левко сказав: — Бачиш тату, наші монети були таки щасливою знахідкою!

Замовляйте збірнички
ЗОЛОТЕ ПАВУТИННЯ
СРІБНА ЗІРКА

Впорядкувала М. Юркевич

— Ціна 50 ц. —

О. Бойко

В ЗИМІ ТЕЖ ГАРНО...

Став раз Юрчик нарікати,
— Я не хочу одягатись
В рукавички, в чобітки
І на двір, на холод йти!

— Я не хочу снігом брести
І тяжку лопату нести,
А потім сніг відгортати
Від гаражу аж до хати.

— Пароплавам попливу
Ген аж — у Австралію.
Там тепер веселе літо,
Буде тепло мені жити!

Гратись буду у піску
І скакати з кенгуру.
А прийде осінний час
Знов повернуся до вас!

Що тут буде? Літо гоже,
У садку пахучі рожі...
— Добре — каже брат Роман,
— Санкуватись йду я сам!

— Ні, візьми мене з собою,
Перепрошусь я з зимою!
Юрко скоро тепло вбрався,
З Ромком славно санкувався.

ОКСАНА СПІВАЄ КОЛИСАНКУ

Люлі-люлі-люлі-ля!
Спи, лялюсьенько моя,
спи, мала, до ранку,
я спущу фіранку.

Люлі-люлі-люлі-лі!
Все заснуло на землі:
сплять у ліжках діти,
а в садочку квіти.

Люлі-люлі-люлі-лю!
Я лялюсьеньку люблю.

Так співа Оксанка
лялі колісанку.

Г. Чорнобицька

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Лисичка Бринька

Молоденька лисичка Бринька стояла на березі ставка і дивилася на свій відбиток у воді. Вітру не було, вода не колихалася і Бринька бачила себе геть усю, як у дзеркалі.

— У мене чорненький гострий носик, щоб нюхати, — сказала вона. — Двоє сторчачих вух, щоб слухати... двоє блискучих очей, щоб бачити... і четверо швидких маленьких ніг, щоб бігати!

Лисиця-мати покликala Бриньку і сказала:

— Зараз батько-лис поведе тебе, щоб показати великий і чудовий світ!

Бринька загавкала з радості і почала крутитися і ловити свій власний хвостик. Поки вона чекала на батька-лиса, рішила заховати те, що лишилося від снідання. — Ото мати здивується, — подумала.

Бринька вирила лапами кругленьку ямку. В ямку вона поклала яблуко. І грушку. Потім кілька слив. Бринька гарненько закидала ямку землею і поклала зверху гілку, щоб ніхто не знайшов і самій не помилитися, де закопано.

— Чи ти готова? — запитав батько.

— Так, я готова!

Великий лис і мала лисичка пішли стежечкою з високо піднятими хвостами.

— Нюхай своїм гострим носиком! Багато чудових різких запахів приносить вітерець. Нюхай! Я чую зайчика милою звідсіля. Теж чую сіру польову мишку, що гризе пшеницю ген далеко. Я чую, що в селі печуть пиріжки! А що ти чуєш, скажи мені, доню?!

— Апчхи, апчхи! — Бринька винюхала кульбабу і вона закрутила їй у носі. — Апчхи!

— О, доню, будь уважна! — сказав лис. І вони обидвоє побігли далі.

— Слухай! — знов сказав батько. — Своїми стоячими вушками ти мусиш почути багато чудових звуків! Батько-лис настобурчив вуха і почув як десь далеко кукурікали півні, кумкали жаби.

Чув білок, як гризли горішки. Але Бринька нічого такого не чула.

— У тебе бистрі блискучі очка і ти мусиш бачити багато чудових тварин — великих і малих! — сказав батько.

Бринька стала на дві лапки і дивилася кругом себе.

— Чи ти бачиш оленя з білими вушками?

— Ні! — відповіла Бринька.

— Чи ти бачиш смішного чорного ведмедя?

— Ні!

— А що ж ти бачиш?

Бринька дивилася і дивилася кругом.

— Я бачу щось велике сіре за цим деревом!

— Це не є чудова тварина, це недобрий, голодний вовк... тікаймо, тікаймо!..

Обидвоє помчали щосили до своєї нори.

— Тепер я знаю, що маю четверо швидких маленьких ніг, — подумала Бринька.

— А що ми будемо вечеряти? — запитала лисиця-мати.

— О, я такий був зайнятий показуванням Бринці світу, що нічого не пристарав на вечерю! — сказав лис.

— Не журіться, — потішила їх Бринька, — я знаю місце, де є багато харчів! І вона побігла до гілки і почала викопувати вечерю. Викопала яблуко і грушку. Знайшла сливи та ще й зловила кілька соковитих жуків.

— Ти розумна маленька лисичка, — сказав батько. — Дуже хитра, ти даси собі раду! — сказала лисиця-мати і почала укладати на столі вечерю.

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА

Поручає

п'еску Марійки Підгір'янки

В ЧУЖІМ ПІР'У

для дитячих вистав

Комплет (11 примірників для всіх роль) коштує 5.50 дол., разом із пересилкою.

Замовляти в Централі СУА

Дбайлива дівчинка

Наша Оленка вже не така маленька. Має п'ять рочків і ходить до садочку. З дітьми там грається, співає, віршики вивчає. Сама вміє вмитись, одягатись, до столу накрити і квітки підляти. Із бусею до парку ходить, до крамниці, татові і мамі помагати вчиться. Так росте Оленка невеличка, та одну погану має звичку. Хлібчика не їсть, лиш розкидає, бавиться і на кришки ламає.

Просить мама — спочатку поволі: — Так не слід робити коло столу. Тато вже й сварить: — Не добре доню, хлібом гратися немов бальоном! А бабуся взяла її ручку і отак повчала свою внучку: — В світі є голодних багато, старших і дітей, тваринок і пташок. Хліб шануй, Оленко, дар це Божий — і бери лиш стільки, скільки з'їсти можеш!

Від тепер Оленка хліба вже не розкидає, але після їжі на столі та під столом усе замітає. А тоді на двір у мисочці виносить і пташок усіх до сніданку просить. І злітаються веселі пташенята, та щебечуть в деревах довкола хати.

Г. Явір

КЛОПІТ КИЦІ

Наша киця посумніла:

— Няв, у парку всюди біло!
Мокро, холодно мені,
Я на двір не піду, ні...

Як допомогти бідній киці?

Чи купити рукавиці?
Чи купити чобітки,
Щоб могла на прохід йти?

Потрясу я свою свинку

І грошей наберу жмінку.
— Подай лапку лоба кицю,
Ми підемо до крамниці.

Парасольку, рукавички,
Стягне пані із полицки.
Куплю киці й чобітки,
Щоб могла на прохід йти.

Чи ви вже вирівняли передплату за „Наше Життя“?

ВОЯЦЬКИМ ШЛЯХОМ

1

РОКИ МОГО ГРОМАДСЬКОГО ФОРМУВАННЯ

ВСТУП

Родилась я 14 жовтня 1894 р. в Симферополі, столичному місті Криму. На землі прастарій, важкій багатством різноманітної історії та природи. В країні своєрідній аж до екзотичності, а в той сам час самозрозумілій як органічний шматок українського терену та історії. Крим ще по сьогоднішній день — це батьківщина незліченних народів, але водночас зріднений з Україною, наснажений її потом і кров'ю. Різні нації попадали туди в різний час, одні добровільно, навіть агресивно, другі знов як бранці чи переселенці. Греки й татари, люди з Півночі й Сходу, литвини та різні слов'яни, зокрема українці. Тимто й кримські села були такі різноманітні, та кожне з них було вогнищем окремих традицій та національних облич. Зате міста, — завдяки оточенню країни морем, що давало вільний контакт із чужиною, а при тім особливості власного терену — були інтернаціональним конгломератом.

Родина моя була заможна, культурна, людолюбива, польської національності, а один із них, — батько моєї мами Скальський — був навіть повстанцем. Тому одначе, що весь час склад служби був у нашому домі український, то українська мова була нам однаково рідна. Батько помер рано, а що нашою економічною базою були земельні маєтки, яких адміністрування маму цілковито абсорбувало, то наша няня, українська селянка, була нашою постійною опікункою та в великій мірі виховницею. Її ми шанували, слухали та любили. Нас було четверо: три дочки й один син. Наші земельні маєтки були не тільки просторі, але й широко розкинені: збіжжів господарства на південному материкі України, в Таврії, а сади та виноградники на Криму. Місцевого робітника ніде не вистачало так, що річично прибували до нас на працю люди з бідніших сіл Київщини та Полтавщини. Вони привозили нам не тільки свою робітну силу, але мальовничу ношу, дзвінку мову та цілий свій своєрідний побут. Національна свідомість в сьогоднішньому розумінні тоді шойно прозябала, але емоційне почуття рідності та приналежності в кожного з них проявлялася динамічною спонтанністю. В нашій хаті їх завжди зустрічали як рідних і своїх. Для нас, дітей, вони навіть чомусь здавалися ближчими й більш привабливими від „невінчаних“, себто українців з Таврії, яких вони чомусь так називали. Може тому, що хоч вони свою традицію зберігали, але народня ноша в них уже почала помітно затрачуватись.

**

ДИТИНСТВО Й ЮНІСТЬ

Пам'ятаю, що від найранішого дитинства ми, діти, як тільки робітники прибули, втікали з-під опіки няньки та розбігалися по садах. Там у безконечність заслухувались, як хлопці та дівчата співали та всячину розказували. Все це нам було таке прекрасне та цікаве, що ми забували про інше, навіть про їжу. Під осінь вони, як перелетні птахи, збиралися в гурти й залишали на зиму нас і все ніби пустіло. Але їхній побут, мова та світогляд все таки в нас і далі залишався тому, що вся прислуга на чолі з нашим опікуном — нянею, все це були селяни з різних закутків України. Так, що під процес українізації вони дали підставу, а завершив його аромат української землі.

Про свідоме політичне думання, акцію чи хоч би плянове виховування в сьогоднішньому розумінні, в той час і говорити не приходилося. Діяла емоція й спонтанна реакція так, що ми виростили з почуттям, що українська земля наша рідна, а тим самим її побут і мова. Усвідомлення про кривди, яких зазнала Україна, викликало в нас почуття обуреної справедливості, огірчення і бунту. В моєї мамі, людині милої, погідної та людолюбивої, яка, счеєдно, теж в Україні родилася, виявлялося глибоке почуття дружності та солідарності з народньою масою. Тим яркіше воно виявлялося у її двох братів. В одного з них була особлива вражливість на прояви кривди і несправедливості, що викликало в нього визов бунту. Другий з дядьків був більш оптимістично настроєний і більш м'який. Він був повний священної віри в скорі сповнення справедливості та добра. „Кобзар“ Шевченка був для нього другою біблією, він обдарував ним і мене та навчив його глибший зміст розуміти. Все це разом, чого ми в дома зазнавали, було тими іскрами, що глибоко западали в наші молоді душі, а з часом викликали бажання активності.

З нас чотирьох рідні, я була найстарша, може й тому якраз мені й припало обдарування найповнішою свідомістю назріваючих проблем. У дитинстві, вона виявлялася в соняшній радості захопленням. Казок, переказів, пісень я могла слухати в безконечність, нколи не переслухала їх, вони й досі осталися живі та зворушливі в моєму серці, як промінь мого дитинства. Коли я стала підростати, мене скоро почало притягати прислухування до дискусій над життєвими проблемами, передумування над ними та серйозне читання. Таким чином і назрівало в мені почуття обов'язку супроти українського народу та свідоме вже любов і приналежність до нього. Друга

емоція моя, це була любов до коней. Вони здавалися мені надзвичайними істотами, щось ніби казочні змії, які хоч і безмовні — були людині найближчим другом. Як тільки я почала ставати на ноги, я вже рвалася до верхової їзди. Ніколи не було в мені більшої радості, як тримаючись за гриву летіти в простір. Згадую про це тому, що кінь був моїм дійсним другом, коли я стала вояком. Позатим почуття вільності та справедливості були в мене особливо розвинені, що інколи доводило мене до складних проблем. І так, коли мені було всього 12 років та я пішла відібрати зі школи молодшого брата, я побачила, що сильніший хлопець його несправедливо побив. Це мене так обурило, що не довго думаючи, я схопила важкий свічник і побила того напасника по голові, забрала брата та поспішила розказати мамі своє обурення. Школа, в якій це сталося, була взірцева, дорога, приватна школа так, що директорка прийшла негайно покаржитися мамі на мене. Мати однак відмовилася покарати мене, вважаючи, що я діяла справедливо, мала мужність не тільки це зробити, але й признатися. Школа не виявила на її думку ані оборони перед небезпекою, ані справедливості.

Другою маркантною подією можна вважати мій виступ з „Кобзарем“. Школа, до якої я ходила, була теж однією з кращих приватних шкіл, де особливо уважно дбали про виховання „шляхетних дівчат“. А цю шляхетність у той час зовсім по-іншому тільки формальному розуміли. Перейнята не тільки красою, але глибоким змістом „Кобзаря“, я не роздумуючи забрала його із собою, та в час перерви почала читати товаришам. Вони зацікавилися та заслухалися так, що ми й не помітили, як підійшла учителька; книжки вона не побачила, бо ми встигли її заховати, але зачитані уривки вона все таки почувала та скипіла обуренням. Читати якусь безглузду книжку (на щастя вона не знала про те, що книжку написав каторжник!), написану „мужицькою мовою“ в школі, яка виховує дівчат із найкращого товариства, і то читати публично, цього не можна було не покарати! Вона накинулася на мене, негайно вислала до дому, покликала маму на прикру розмову. Моя мила, лагідна мама зуміла спокійно обстояти за мною. Мужиська мова, на її думку, нікому не була не тільки образлива, але навіть чужа. Та ж у кожному домі говорила нею прислуга й нікого це не дивувало, ані не гіршило. Директорка однак вважала це скандалом для своєї школи, ремствувала та хвилювалася, але поволі справа таки вкінці втихомирилася. Одержавши строгу догану, я все таки могла повернутися до школи. У висліді, ця вдвічі заборонена книжка всіх зацікавила, я знову приносила її до школи й зачитувала товаришам, тільки що дядько усвідомив мене про значення книжки й ми зуміли це зручніше робити. Одним словом це зробило в нас поняття конспірації.

З роками, мої прогріхи зростали. Лихих намірів у мене й далше не було, але кристалізувалися мої погляди і бажання спрямувати своє життя вільно туди, куди вели мене мої зацікавлення. От хоч би відвідування театру, який я зовсім не вважала роз-

вагою, тільки частиною глибшого, культурнішого життя. Поза деякими винятками, ученицям відвідування навіть міського театру було строго заборонене. В той час приїздив до нас ще й український мандрівний театр. Він стояв на високому мистецькому рівні, в ньому грали відомі талановиті актори, передавали народній побут і фолкльор, порушували глибшу проблематику. Коли я вже була у вищих класах, ніяка погроза не могла здержати мене від відвідин майже кожної вистави. Щоб ніхто не міг побачити та розпізнати мене, я основно переодягалася та крадькома засідала на „гальорці“, куди вибрана публіка ніколи не заходила, а тому й побачити мене не могла. Хвилювалася тим навіть моя мама, побоюючися, що мене викинуть зі школи, але на щастя, до того якось не дійшло.

ВІДРОДЖЕННЯ КРАЇНИ

Я доростала до повноцінної, зрілої людини, що водночас було тоді й більш загрозливим станом. Набирала національної свідомості та активності. Громадське життя українців було тоді в нашому місті пасивне, майже ніяке, помимо того, що українців було у Симферополі немало. Не треба забувати, що в ту пору це було зовсім природне явище. В одних, — як це впрочім буває ще й тепер, — не було зрозуміння, а тим самим і зацікавлення до якихнебудь форм громадської активності. Інші знов, головно старша інтелігенція, яким ще пам'яталася доба переслідування та репресій, боялися виявити себе, щоб не втратити праці та не бути караним. Але всім було ясно, що назріває якась нова доба, зокрема молоді, для яких є суттєвою не минула, але сучасна доба, та на яких і переживання минулого терору не тяжіє.

В 1915 р. призначено з Полтави нового урядовця до Повітової Земської Управи в Симферополі. Імені його не можу назвати, але й не можу промовчати того, що це була власне та людина, яка наче свіжим подихом оживила та заактивізувала нас. Цей молодий інтелігент ходив з правила незвичайно вбраний, чого до того часу ніхто з інтелігенції не робив. Він носив вишивану сорочку, чумарку та широкі штани; коли я вперше побачила його в трамваї, його одяг звернув мою увагу, що мене ким і зацікавило. Скоро я мала нагоду познайомитися з ним та його дружиною й моє передбачення сповнилося: були це національно свідомі, ідейні, ініціативні люди, що легко зацікавлювали собою, з'єднували та активізували. Поліція на щастя дивилася на них, як на диваків, кумедних і нешкідливих. Завдяки їм я мала змогу прочитати багато нових і цінних для мене українських книжок, остаточно українізувалася та навчилася шукати своїх завдань та шляхів. Їхній корисний вплив скоро проявився на цілій нашій громаді, яка за їх почином почала активізуватися та діяти, як тільки революція почалася. Не було воно так просто й легко, якби воно могло здаватися. У місті була велика перевага москалів, що були чужі та в той час, та на кожному кроці, у кожній справі робили нам великі труднощі. (Продовження буде)

ПО ТОЙ БІК

(Докінчення зі ст. 6)

втягнути і зацікавити нашими проблемами. Пам'ятаймо, що в минулому столітті польська еміграція, щоправда, переважно аристократичного походження, через пов'язання родинними зв'язками починала впливати на інші народи й зацікавувати справами Польщі. І напевне без помочі інших державних народів не було би ще й нині вільної Польщі.

Сьогодні не грає ролі аристократія, а їх місце зайняли вчені, спеціалісти. Коли вони будуть по нашій стороні, то це нам напевне допоможе. Так потішаю себе я, але не тільки потішаю, я певна того, що таких мішаних подруж не треба пропагувати, хвалити, але ще раз кажу, коли вже є, треба їх прийняти і для нашої справи використати.

Хтось сказав: „Мала би вийти за чужинця, хай зовсім не виходить, бо й так би пропала для нашого народу, бо діти не будуть наші“. А я кажу: коли взагалі не вийде, то ж зовсім дітей не буде, отже теж для budouчого покоління пропала. А я певна, що мій внук буде за нашу справу стояти не менше від неодного свого однолітка з українського подружжя.

Т е щ а

РІЧНІ ЗБОРИ 83 ВІДДІЛУ СУА

(Докінчення зі ст. 20)

тво“, а маляр і мистецький критик Юрій Соловій доповідав на тему „Більше ідей, більше скрайніх ідей“. Також самі члени Відділу виступають із своїми доповідями й читанням віршів. П-ні Ніна Січинська на одному вечорі прочитала власні вірші, а п-ні Варка Бачинська підготувала оригінальні народні приповідки, що їх зібрали члени Відділу і розказала про свято св. Валентина. Із згаданих приповідок виготовлено окремий монтаж у формі гумористичного скечу і виконано під час Гарбузової Вечірки Відділу. У звітах підкреслено виховне значення дискусії, до якої запроваджуються членки після вислухання доповіді.

Щороку восени Відділ улаштовує Гарбузову Вечірку, яка збирає всіх членок із чоловіками для товариської розваги. Ця Зустріч приносить також дохід і з того Відділ пожертвував на дар для Верховного Архiepіскопа Йосифа Сліпого та на Фонд Катедри Українознавства.

в) Виховна: Велику частину своєї праці Відділ спрямовує на розвагу

Увага ! Пресові референтки !

Пригадуємо наше прохання з 1968 р. — скорочувати дописи. Маємо більше Відділів, а тим самим і більше дописів. Отже мусите одні одним поступатись. Адже всі хочуть звітувати про свою працю!

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ Н. Ж.

української дівчорі. У звітному часі, як щороку, влаштовано Традиційну Ялинку, на якій зображено вертеп. виконувано колядки і спеціально підготовану сценку п. н. „Своя школа“ пера Лесі Храпливої. Після того слідувала забава. До виховних осягів Відділу можна зачислити також висылку пластуна на 4 тижні і двох суміщів на два тижні на дотичні літні табори. Та найбільшим успіхом Відділу можна вважати курс народніх танків для дітей, що його успішно провадить п-ні Дарія Генза.

г) Сусп. опіка: Для придбання фондів служить — окрім згаданої Гарбузової Вечірки — також Ярмарок, на якому продається власного виробу печиво, вишивані суконочки, вишивані сорочки для хлопців, кулі на ялинку з українськими зображеннями, дитяча література й іграшки.

Відділ вислав пакунки нашим воякам у В'єтнамі й опікується бабусею в Бельгії. В загальному сума пожертв Відділу перевищила у звітному часі суму 1,000 дол.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Ірина Куровицька склала звіт із проведеної контролі і подала внесок на удрення абсолюторії для уступаючої Управи.

Дискусія була дуже оживлена і виказала живе зацікавлення членок кожною ділянкою. Підкреслено засаду, що голова і кожна референтка повинні найвище два роки (дві каденції) займати свій пост, щоб був постійно у Відділі приплив нових людей і нових ідей.

Нова Управа: п-ні Марія Томоруг, голова, п-ні Галина Титла, заступниця, п-ні Наталка Дума, секретарка, п-ні Дарія Камінська, скарбничка. Референтками стали — п-ні Марія Вишницька організаційною, п-ні Варка Бачинська культ.-освітньою, пп. Рейні Рома і Ярослава Лучечко до помочі, п-ні Марія Соробей імпрезовою, пп. Марія Мороз і Марія Поритко до помочі, п-ні Оксана Баб'юк виховною, п-ні Надія Шмігель до помочі, п-ні Ніна Січинська, режисером дитячих сценок, п-ні Богданна Чехович-Калинич нар. мистецтва і Музею, п-ні Ірина Мокривська сусп. опіки, п-ні Зірка Галів пресовою, п-ні Уляна Кебало до помочі, п-ні Стефанія Савчук госпо-

дарською, п-ні Лідія Закревська до помочі.

Контр. Комісія: п-ні Марта Ярош, голова, пп. Оля Зазуля й Оріся Саллак, члени.

На закінчення зборів нововибрана голова п-ні Марія Томоруг в імені Управи подякувала за вибір і довір'я та висловила кілька думок і сугестій щодо майбутньої праці.

Зірка Галів
пресова референтка

РІЗДВЯНИЙ ЗАПИТНИК

Наспіли дальші запитники про Різдвяні традиції з Відділів СУА. Звичай на Стрийщині описали пп. Юстина Козак і Євфрозина Лесик. З околиці Доброміля пп. Анна Ромахна і Розалія Хлиста, з околиць Калуша п-ні Євдокія Климишин, з околиць Бродів п-ні Анна Баран, з околиць Коломиї п-ні Ярослава Кобрин, з околиць Борщева п-ні Наталія Шуст, з околиць Станиславова п-ні Лада Гусар, із Волині пп. Ганна Самутин, Марія Василів і Марія Лавринюк.

Маємо обмаль відповідей про звичай на центральних землях. Та й узагалі наспіло дотепер 38 відповідей на 300 запитників, розісланих Відділам СУА. Є завданням культ.-освітніх референток подбати про виповнення їх.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У першому списку градуанток із Шикаго, що був уміщений у ч. 9, 1968 р., помилково подане хресне ім'я градуантки Головатаї — Марія, а вона — Марта. За недогляд перепрошуємо.

КОПІЇ

СТАРОВИННИХ УКРАЇНСЬКИХ

І К О Н

у різних вимірах
можна закупити
в мистецькій робітні

Ю. КОЛЕСАРЯ

129 East Roosevelt Blvd.
Philadelphia, Pa. 19120

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to "OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 6, ст. 10 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з жіночих сорочок

Ч. 1, 2 Буковина, ч. 3 Закарпаття, ч. 4 Покуття, ч. 5, 6 Буковина

Printed by AMERICA, 817 N. Franklin St., Philadelphia, Pa. 19123